J. Can. P.
636

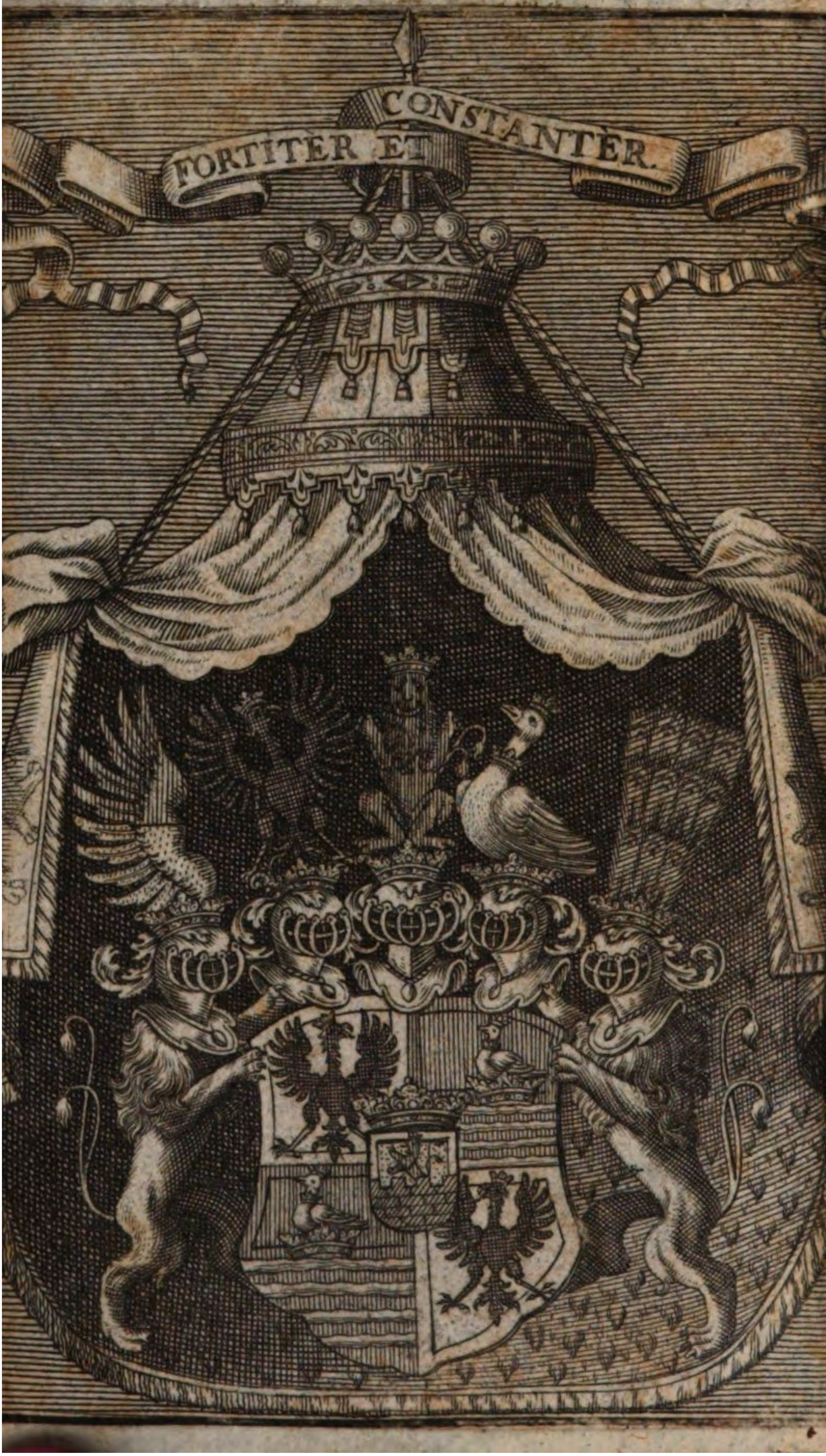
FORTITER ET CONSTANTER.

T. Can. S. 636

Matta

Christoph.us Otto Comes
et Dñs in Schallenberg &
Præpositus Constantien-
sis ab a.o 1693. Canonic.
Augustang ab a.o 1672
ejusdemq; Eccles.iæ De-
cang ab a.o 1721. natus
a.o 1655. 6.a Junii. horâ
8.â matut.â in Hagen
propè Lintzium Austriæ
superioris, Patre, Comi-
te Christoph.o Ernesto &c.
Matre, Christinâ, natâ
Baronissâ Schiferin.
denatus a.o 17. . .

CAROLI FAELICIS DE MATTA

Abbatis ac V.I.Ph. & S.Th. Doct.

Super §. Tertio

CONSTITVTIONIS NICOLAI PP. V.

Quæ Concordatorum Germaniæ nuncupatur

ENCHIRIDION

Celsissimo, ac Reuerendiss. D.

D.CHRISTOPHORO BERNARDO

Episcopo Monasterienſi, Administratori Corbeiensi, Burggrauio Strombergensi, Sacr. Rom. Imp. Prin. Domino in Borckelo, &c.

D.

Romæ, Typis Tinassij. 1671.

Superiorum permissu.

Imprimatur,

Si videbitur Reuerendiſſ. P.
Mag. Sac. Pal. Apoſt.

I. de Angelis Archiepiſc.
Vrbin. Viceſg.

Imprimatur,

Fr. Hyacinthus Libellus Sacri
Palatij Apoſtolici Magiſter.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

Celsissime ac Reuerendissime D.D.Colendiss.

CVM pauca hæc super Constitutione Nicolai Papæ V. Concordatorum Germaniæ adnotata, suasu amicorum typis mandare decreui. C. V. patrocinio commendare suadebant non tantum deuota erga eandem meæ seruitutis obsequia, verum, & ipsa ratio, vt pote quæ (vt in Principe optat Iustinianus in prohemio institu-

tionum) armis contra hoſtes Fidei Catholicæ decorata, & legibus, tum ad ſatisfaciendum poſcẽtibus de fide vti Præſul, tum ad definiendum in Imperialibus Dietis vti Princeps, tum demum ad Epiſcopalem, cæteraſque ditiones gubernandas, armata, a malignantium calumnijs, ea vndequaq; tueri valeat; Exiguum quidem obſequij munus; ſi C.V. mẽritis ac dignitati comparetur, at quia de proprio labore, & induſtria partum,

tum ; qualecumque ſit, læto, vt omnia ſolet, ac benigno vultu excipiat, & foueat, humillimè oro, atque rogo.

Romæ 20. Octobris 1671.

C. V. Reu.

mus, mus

Deu. atq; hum. ſeruus

Carolus Felix Matta.

Ad Lectorem.

HAbes, Lector; in hoc opusculo non aliquid noui, sed quid nouiter scriptum. Quis enim hodie audeat dicere, hoc recens est, cum omnia non dico præcesserint, sed millies præcesserint in ijs, qui fuerunt ante nos? Quod clarius euincitur in forensibus, in quibus non potest quis sine lege, hoc est sine ratione, & authoritate, loqui; propterea ad laudem promerendam in scribendo, sufficit, si quæ aliàs dicta sunt, clariori methodo repetantur. At inter cæteras nostrorum temporum iniurias non leuis est hæc, quod veram, & certam iurisprudentiam non ha-

habeamus, quia quod vna via
instituitum erat, Consulentes in
diuersa torserunt, & legum
professores à prisca semita de-
clinantes, obscura omnia, &
ambigua reddiderunt, vt notat
Calu. in lex. iur. eod. verbo.
Idcirco in comprobandis sen-
tentijs, quæ paucis his versibus
continentur, cum agatur de
sublimiori materia, & quæ in
Sacro Purpuratorum consessu
tantum pertractatur, ne quid
incerti traderem, sola Cano-
num, & legum authoritate sum
vsus. Vale.

APPROBATIO.

Librum hunc, cui titulus est, Caroli Fælicis de Matta, Abbatis, ac V. I. Philos. & Sac. Theol. Doctoris super §. tertio Constitutionis Nicolai Papæ V. quæ Concordatorum Germaniæ nuncupatur, Enchiridion, *diligenter legi, & in eo nihil Catholicæ Fidei, bonis moribus, sacrisque canonibus contrarium animaduerti, quinimo ipsum opus, breue quidem, sed copiosa eruditione refertum, & probè elaboratum, dignumque, vt in lucem prodeat, inueni. Romæ die 6. Nouembris* 1671.

Frater Petrus Maria Passerinus Procurator Generalis Ordinis Prædicatorum.

Ad

NICOLAVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Sacram Dei Sedem diuina dispositione sublimati, singulis, quæ pro vniuersalis Ecclesiæ vnione, ac pace, & tranquillitate, profutura conspicimus Apostolicæ prouidentiæ sollicitudine libenter inten-

dimus, & ad fçlicem illorum profecutionem, & conſummationem, opem, & operam impendimus efficaces. Nuper ſiquidem chariſſimus in Chriſto filius noſter Federicus Romanorũ Rex Illuſtris, & nonnulli alii dilecti filii Eccleſiaſtici, & ſæculares Principes inclitæ Nationis Germanicæ ex vna, & dilectus filius noſter Ioannes S. Angeli Diaconus Cardinalis in partibus illis Apoſtolicæ Sedis de latere le-

legatus per nos ad dictas partes missus, sufficienti desuper auctoritate à nobis, et Sede Apostolica suffultus ex alia, partibus, Romanæ Ecclesiæ, & dictæ Nationis nominibus, pro ipsius Ecclesiæ vnione, pace, & tranquillitate inter Ecclesiam, & Nationem prędictam perpetuò solidandis, & conseruandis, diuersa rationabilia, & vtilia, ordinationes, & statuta, à partibus ipsis hinc inde approbata, & concluſa, acceptata, &

concordata, fecerunt, & ediderunt, Nobisq; humiliter supplicari fecerunt, vt illis pro firmiori eorũ subsistẽtia robur Apostolicæ firmitatis adiicere, necnon authoritatem potiorem, & decretum interponere dignaremur.

Et infra

Item placuit, quod in Metropolitanis, & Cathedralibus etiam immediatè non subiectis Ecclesiis, & Monasteriis immediatè subiectis Sedi Apostolicæ, fiant electio-

ctiones canonicæ, quę ad dictam Sedem deferātur, quas etiā ad tempus Cō-ſtitutionis fel. rec. Nicolai Papæ III. quæ incipit, Cupientes, expectabimus, & elapſo dicto tēpore ſi nō præſentatę, vel ſi præſentatæ minus canonicæ fuerint, prouidebimus, & ſi canonicæ fuerint, eas confirmabimus, niſi rationabili, & euidēti cauſa, ac de dictorū fratrum conſilio de digniori, & vtiliori perſona duxerimus prouidendum, &c.

1 EManauit hæc Cõſtitutio, vt conſtat ex eius lectura, pro ſtabilienda vnione inter Eccleſiam Romanã, & Principes tam Eccleſiaſticos, quã ſæculares Nationis Germanicæ, quãdo ſcilicet, durantibus adhuc reliquijs Concilij Baſileẽſis: minus legitimè celebrati, (in quo ſeſſ. 38. de elect. cũ fuiſſet ſtatutum, vt electiones factæ ab omnibus, vel maiori parte, etiãſi reliqua electionis formam cõcernẽtia fuiſſent omiſſa, cõfirmari deberẽt,) ita fore obſeruandũ à prædicta natione prætendebatur. Vnde in concordatis conuentum quidẽ fuit, & Papa conceſſit,

sit, vt fierẽt electiones, at nõ
secũdũ statuta in dicto Cõ-
cilio, sed canonicè, hoc est,
iuxta formã Sacrorum Ca-
nonũ, & iuris dispositionẽ.
2 Pro quo notandũ est, ab
ineunte Ecclesia obseruatũ
extitisse, vt quilibet Clerus,
cum Populo deligerẽt sibi
Episcopum. *capit. plebs, cap.*
litteras, capit. Metropolitano,
cum duob. seq. & cap. sacrum
3 *63. di.* Postmodum cœpit
fieri electio per clerum cũ
consensu populi, *cap. nulla,*
cum cap. seq. et cap. nullus 62.
4 *di. et cap. nosce 63. di.* Exinde
soli Canonici hoc munus
sibi arrogarũt, seclusis om-
nibus alijs de clero, quod
licet videatur improbatum

in *cap. obeuntibus 63. di.* vbi ſtatuitur, electionẽ de Religioſorum virorum conſilio fieri debere, obtinuit tamẽ in *cap.* 1. *de electione*, & ita ſemper deinceps practicatum eſt.

5 Huiuſmodi autẽ electio sẽper hoc habuit eſſentiale, vt in perſonam, quæ non eſſet de gremio illius Eccleſiæ, ad quã fieri cõtingebat, cadere non poſſet, *cap. Epiſcopus, cum cap. ſeq. 61. di.*

6 itẽ neq; in perſona, quæ nõ eſſet in ſacris ordinibus cõſtituta, *c. núllus, di. 60. & c.*

7 *oſius 61. di.* vel quæ alterius Eccleſiæ vinculo adſtricta

8 eſſet, vel non de legitimo matrimonio, aut infra ætatem

tem 30. annorum. *cap. vlt. de poſtul. capit. cum in cunctis, & capit. innotuit de elect.*

9 Cum autem in Epiſcopis requirantur virtutes, & qualitates, enunciatæ in *p. ad Timot. capit. 3. & in epiſt. ad Tit. capit.* 1. euenie-
10 bat aliquando, vt, vel quia digniores fugiebant à tanto munere, vel quia non credebatur, adeſſe virum tanto ponderi æqualem, ac propterea non poſſet aſſumi perſona de gremio eiuſdem Eccleſiæ, & ex alio capite prohibitũ eſſet eligere in Epiſcopum perſonam extra gremium, vel aliquo impedimento affectam, primo caſu eligendus

postulabatur ab Episcopo Diœcesano, *d. capit. Episcopus*, quam postulationem vocat minus solemnem. *Abb. in capit. ad hæc, n. 34. de postul. & in capit. quia propter, n. 9. de elect.* Et in secundo casu habebatur recursus ad Sanctam Sedē Apostolicam, postulando ab ipsa certam personam, quæ alias idonea, propter aliquod huiusmodi canonicum impedimentum eligi non poterat. *cap. & si, de postul. capit. innotuit, de election. & capit. cupientes, eodem tit. in 6.* Quod etiam obseruatum extitit, & obseruatur in Monasterijs virorum, quia licet in Abba-

tem

tem eligi non possit, nisi qui in eadem sit religione professus, postulari tamen non prohibetur. *capit. cum causam, capit. officij tui, & cap. cum Monasterium, de elect. & capit. nullus eodem tit. in 6.* qui tamen sic postulatus tenetur infra sex menses religionem illam solemniter profiteri, ex dispositione Sacri Concilij Tridentini *sess. 25. de regul. capit.* 21.

12 Differt postulatio ab electione non solum in hoc, quod illi tantum eligi possint, quibus nullum obstat canonicum impedimentum, & postulari tantum possint illi, qui alias

eligibiles propter aliquod huiuſmodi canonicum im-
13 pedimentum eligi non poſſunt; Verum etiam quia qui eligunt, conſentiunt in electum tanquam in ſponſum, & ideò per electionẽ initiatur vinculum ſpiritualis matrimonij, *cap. cum inter canonicos de elect. & capit. fin. de translat. prælat.*
14 qui autem poſtulant, non conſentiunt in poſtulatum vt in ſponſum, nec poſtulatione initiatur aliquod
15 ſpirituale matrimonium, ſed poſtulantes vota in Superiorem dirigunt, vt ille de gratia poſtulationem admittere debeat; *Abb. in rubrica eiuſdem tit. de poſtul.*

In-

Innoc. in cap. 1. *eod. tit. & notat. in cap. vnic. eod. tit. in* 6.

16 Atque insuper, quia, completa electione non possunt eligentes recedere. *capit. in causis, capit. quia propter, & capit. publicato de*
17 *elect.* A postulatione verò, antequam Romano Pontifici præsentetur, postulantes recedere non prohibétur, cum ex ea nullum ius
18 acquiratur postulato, *capit. postulationem, de postul.*
19 Quod adeo verum est, vt neque possit postulatus cõsentire postulationi de se, factæ. *capit. cupientes §. denique, de elect. in* 6. Et pro-
20 batur etiam ratione, etenim

nim cum in postulatione insit tacita conditio, *quatenus per Papam admittatur*, & de natura conditionis sit nihil ponere in esse, *vulg. l. cedere diem ff. de verbor. signif. cum concord.* sequitur per necessle, vt ante aduentum conditionis nullum ius acquiratur postulato.

Vt autem plura reperiuntur in iure statuta
21 super forma electionis, ita ferè nihil de postulatione.
22 Et ratio est, quia cum electio innitatur iustitiæ, vt ex iuribus supra citatis, & canonicè facta debeat confirmari, *capit. 2. & capit. illa quotidiana de elect.* per consequens statuendus erat cer-

certus modus, & forma, ad hoc, vt sciretur, quænam esset de iure confirmanda,
23 vel infirmanda, nè contingeret super re incerta certam dare sententiam. 33. *di. habuisse, & capit. graue* 11. *quæst.* 3.

24 Quod non currit in postulatione, quæ innititur soli gratiæ, *capit. bonæ memoriæ, il pr. de postulat.* ibi. *etiam quando aliquis ab alijs vnanimiter postulatur, ad admittendam postulationem eorum, non tam ex iustitia, quam ex gratia moueatur. capit. litteras* 63. *di. capit. scriptum, & capit. innotuit, §. habito, de elect. capit. cupientes in fin. eodem tit. in* 6.

Ro-

Rota in Treueren. S. Maximi, penes Tambur. de iur. Abb. tom. 1. disput. 6. quæst. 6. vbi refertur epistola Aeneæ Syluij, postea Pij II. qui & Concilio Basileensi, & concordatis interfuit. Ac proinde non erat necessaria regula tam exacta de eo, quod à solo Summi Pontificis pendet arbitrio.

26 Porrò licet in his, quæ fiunt ab Vniuersitatibus, & Collegijs, qui habet maiorem corporis partem, per iuris interprætationem dicatur habere consensum omnium, *tex. ad litteram in l. quod maior. vbi omnes Doct. ff. ad Municip. l. aliud §. refertur, vbi Decius, & omnes*

nes pariter ſcribentes, de reg. iur. capit. 1. *de his, quæ fi. à*
27 *mai. par. capit.* intantum, quod factum à maiori parte, dicatur factum concorditer, & vnanimiter. *Felin. in cap. non poteſt, num.* 8. *de ſent. & re indicat.*

28 Quæ quidem regula adeo vera eſt, vt etiam in materia iuriſpatronatus præſentatus à maiori parte, ſit in pari gradu cum illo, qui eſt præſentatus ab omnibus patronis, & ſit locus gratificationi, *Rocch. de iurepatr. in verb. ipſe vel is, à quo, ſub num.* 7. *vbi citat Felin. & Hoſt.*

In materia tamen electionis, & ſi requiſitum ſem-

semper fuerit, vt communiter, & à maiori parte fieret, tripliciter tamen iuxta diuersitatem temporum electio potest, seu potuit appellari canonica.

30 Primò scilicet lato sumpto vocabulo, quando ante statutas à iure solemnirates, Clerus, & Populus simul, vel Clerus de consensu populi eligebat, vt in *capit. plebs*, *capit. litteras*, *capit. Sacrum*, *et capit. nosce* 63. *dist.* *et alibi*. Tunc enim non videbatur amplius ad canonicam electionem requiri, quam nudus consensus singulorum, seu maioris partis, de clero, & populo.

Se-

31 Secundò, ſtrictè loquendo, illa dicebatur electio canonica, quæ à Canonicis capitulariter quidem congregatis, omnium votis, vel maioris partis, & ab vno totius nomine Capituli celebrabatur, ſed abſquè alia ſolemnitate, *vt in capit. cum terra, & capit. auditis de elect.*

32 Tertiò demum ſtrictius, & in rigore, illa tantum dici poteſt electio canonica, quæ fit ſecundum diſpoſitionem Concilij, *relati in capit. quia propter, de elect.* in quo vltra aliàs in iura ſtatuta, additum fuit pro forma, vt in capitulo, legitimè congregato, eligan-

gantur tres ſcrutatores de gremio eiuſdem capituli, qui vota ſingulorum ſecretè exquirant, & in ſcriptis redigant, illumquè ſtatim publicent electum, in quo maior, & ſanior pars capituli conſenſerit, altero ipſorum ſcrutatorum nomine totius Capituli eligente, quæ quidem electio vniuerſalis, ſeu communis, facta per vnum totius capituli nomine præcipitur etiam *in capit. cumana, & capit. in geneſi, eod. tit.*

33 Vnde patet, electionem fuiſſe pro diuerſitate temporum diuerſimodè celebratam; ſiquidem priſcis il-

illis temporibus sufficiebat nudus consensus naturalis totius, vel maioris partis cleri & populi, vel cleri tantum, quomodolibet congregati, postmodum iuxta dispositionem *l. quod maior ff. ad municip. & cap.* 1. *de his quę fiunt a mai. par. cap.* nulla alia requisita solemnitate: & demum iuxta formam statutam *in d. capit. quia propter*, scilicet per scrutinium; & 34 quæ hodie tantum appellari potest canonica.

Hæc tamen sic vt supra, & alia quæcumque, tam de electione, quam de postulatione, & iuxta antiquas consuetudines, & in

iure

iure ſtatutã, per regulam ſecundam Cancellariæ Apoſtolicæ, reſeruatoriam Eccleſiarum, & beneficiorum electiuorum, cuius, ſi-
35 cut & aliarum regularum authorem Gomeſius, *in prohem. earundem regularũ*, refert Ioannem XXII.
36 mortificata, & viribus vacuata fuerunt, ita & taliter, vt huiuſmodi materia, dempta Germania, in totum receſſerit ab aula, *vt inquit Quintill. Mandoſ. in regul. 2. de reſeruat. poſt verſ. Poſitis varietatibus, num 3.* quia vacantibus Eccleſijs Papa met prouidet de perſonis ſibi beneuiſis, iuxta prædictam regulam re-

reſeruatoriam, niſi prouiſiones Regijs præſentationibus, vel nominationibus, aut ſupplicationibus debeantur. Ac proinde ex totis titulis de electione,
37 & poſtulatione, parum aut nihil lucrantur Aduo-
38 cati, cum extra Romanam Curiam, vbi etiam rarò, huiuſmodi cauſę non pertractentur.

Plures nihilominus de canonica electione ſcripſerunt, *quos recenſet Barboſ. in rubr. ſuper tit. de e-*
39 *lect.* & nouiſſim. è Reuerendiſſimus Pr. Petrus Maria Paſſerinus, totius Ordinis Prędicatorum Procurator, & olim Vicarius Generalis,

lis, qui rem adeò luculenter, & plenè tractat, vt vix quicquam addi posse videatur.

40 In Germania verò in vim supraextensæ constitutionis, seu Concordatorum, vacantibus Ecclesijs, & Monasterijs virorum exemptis & S. Sedi Apostolicę immediatè subiectis, Papa non prouidet iuxta reseruationem dictæ regulæ secundæ, quia per eadem Cõcordata de medio sublata fuit, sed fiunt electiones à Capitulis, tam sæcularibus, quam Regularibus, quę ad S. Sedem prædictam transmittuntur pro confirmatione, prout

fer-

ſeruata ad vnguem forma eiuſdem Conſtitutionis, præuia diligenti diſcuſſione in ſacra Congregatione rerum Conſiſtorialium, confirmantur, vel caſſantur, prout de illarum validitate, vel inualiditate conſtat.

42 Notandum verò, per ſupradictam Cõſtitutionem, quantum attinet ad præſentem materiam, non fuiſſe conceſſum Capitulis Secularibus, vel Regularibus nationis Germanicæ, nouum aliquod ius, quod ipſis, antequam emanarent Regulę Cancellariæ,

43 & Reſeruationes Apoſtolicæ non competeret,

ſed ſublatam de medio tã-
tum fuiſſe prædictam re-
gulam reſeruatoriam, vt
liquet ex lectura earun-
dem regulæ, & Conſtitu-
tionis; ſiquidem in regula
dicitur, *Reſeruauit genera-*
liter omnes Eccleſias Prima-
tiales, Archiepiſcopales, E-
piſcopales, nec nõ omnia Mo-
naſteria virorum &c. in
Conſtitutione verò, *Pla-*
cuit quod in Metropolitanis
& Cathedralibus Eccleſiis,
& Monaſteriis immediatè
ſubiectis Sedi Apoſtolicę fiant
electiones canonicæ &c. Vn-
de ſublata de medio præ-
44 dicta regula reſeruatoria,
omnia ad antiquam iuris
diſpoſitionem redacta fue-
runt,

runt, & Capitula tam sæ-
cularia, quam regularia,
restituta ad primæuum ius
eligendi, *iuxta dispositio-*
nem capit. 1. *de elect. cum*
concord.

45 Adde, si Papa voluisset
aliquod nouum ius tribue-
re prædictis Capitulis, id
expressisset *capit. ad audiẽ-*
tiam de decim. ac propte-
rea cum non expresserit,
non est à nobis præsumen-
dum *capit. illa, ne sed. va-*
can.

Vtrum autem ius eli-
gendi, quod habent præ-
dicta Capitula, ipsis com-
petat, episcopali, seu Ab-
batiali sede plena? vide-
tur dicendum negatiuè,

sed oriri tantummodo sede vacante. Nam indubitati Iuris est, facultatem eligendi, habere in se conditionem, tacitam quidem ex natura rei, & expressam *in d. capit. quia propter*, hoc est, adueniente vacatione, ibi, *cum electio fuerit celebranda*, dictioe nim *cum* adiecta verbo futuri temporis importat conditionem, *l. si titio ff. quan. di. leg. ced. l.* 1. *& l. hæres meus* §. *hæres meus ff. de condit. & demon.* In huiusmodi autem dispositionibus conditionatis non oritur actio nisi post aduentum conditionis. *l. interdum* 73. *ff. de verbor. obligat.* ibi, *interdum pura*

stipulatio in re ipsa dilatio-
nem capit, veluti si id, quod
in utero est, aut fructus fu-
turos, aut domum ædificari
stipulatus sit, tunc enim in-
cipit actio, cum ea per re-
rum naturam præstari potest.
Concordat textus, *in l. in-*
ter stipulantem §. *sacram ff.*
de verbor. oblig. ibi, *si sti-*
pulatus fuero ex fundo cen-
tum amphoras vini, expe-
ctare debeo, donec nascatur,
& si natum, sine culpa pro-
missoris consumptum sit, rur-
sus expectare debeo, donec
iterum nascatur, & per has
vices aut valituram, aut
cassaturam stipulationem.
quarũ quidem legũ disposi-
tio menti tenenda est per

ea, quæ dicemus inferius. *item l.* 1. §. *ineſt ff. de condit. & demon. & l. item quia*
51 §. *huius rei ff. de pact.* vbi ex ſtipulatione dotis non oritur actio ante ſecutum matrimonium, quia in tali ſtipulatione ineſt conditio, *ſi*, ſeu *cum* ſequetur matrimonium.

Nec refert, quod leges adductæ loquantur in diſ-
52 poſitione hominis, quia idem etiam currit in diſpoſitione legis, textus ad literam *in l. aufertur. ff. de*
53 *ijs, qui. vt indign.* vbi equaliter punitur, qui delinquit contra diſpoſitionem hominis, ſicuti qui delinquit contra diſpoſitionem legis.

54 Concordant regulæ generales quod, conditio nihil ponit in esse, *vulg. l. cedere diem ff. de verbor.*
55 *signif.* & quod nullius entis nullæ sunt qualitates, *notant DD. in capit. ad dissoluendum, de despons. impub.*

Quænam verò dicatur electio canonica, de qua
56 in Concordatis? Respondeo, illam tantum, quæ fit iuxta sacrorum Canonum & iuris dispositionem, & *d. capit. quia propter*, quæ propriè, & in rigore dicitur electio canonica, vt vidimus supra *nu.* 32.
57 Ad quam requiritur pro forma, vt secuta vacatione

Ecclesiæ, vel Monasterij, citentur omnes interesse habentes, *capit. quod sicut, capit. bonæ memoriæ, il 2. & d. capit. quia propter, de elect.* pro die, & loco, certis, & determinatis, quæ tamen citatio videtur restringi ad eos, qui sunt in prouincia, *capit. coram dilecto, de elect.* & cantata Missa de Spiritu Sancto, *capit. cum terra, & cap. inter vniuersos eod.tit.* omnes ingrediantur Capitulum, nec amplius egrediantur, aliàs exeuntes dicerentur renunciare electioni, quæ deuolueretur ad alios in Capitulo permanentes, *cap. cum nobis eod.tit.* eligantur

tres

tres ſcrutatores de gremio eiuſdem Capituli, qui ſingulorum vota ſecretè excipiant, & ea in ſcriptis redigant, deinde publicent in comuni, facta collatione numeri votorum, ſeu ſchedularum, cum numero eligentium, & numeri ad numerum quo ad electos, *d. capit. quia propter*, & *cap. in geneſi eod. tit.* Et tunc ille habeatur, & ſit canonicè electus, in quem maior, & ſanior pars Capituli conſenſerit; cuius electio ſtatim eſt celebranda per vnum ex ſcrutatoribus, ſui, & totius Capituli nomine. *d. capit. quia propter*, & *d. capit. in geneſi*, deinde

populo publicetur.

58 Legitimè absens potest committere electionem alicui de Capitulo, *d. capit. quia propter*, §. *illud autem*, qui, sic constitutus procu-

59 rator, non potest eligere vnum suo, & alium procuratorio nomine, nisi in mandatis sit determinata persona eligenda *capit. si quis iusto* §. *porro*, *de elect. in 6.*

Quæ omnia ex sequenti forma instrumenti electionis per scrutinium clarius patebunt.

60 In nomine Domini Amen. Cunctis pateat &c. quod Anno die Mensis Vita functo N.

Episcopo huius Ecclesiæ N. (*seu Abbate huius Monasterij N.*) & subsequenti die sepulturæi tradito, per No. Decanum, indicta fuit pro electione noui Episcopi (*seu Abbatis*) dies præsens in Cathedrali (*seu alio loco solito, vel deputato*) & citati omnes Capitulares, qua die persolutis exequijs, post Missam solemnem de Spiritu Sancto, & Sacram Synaxim ab omnibus Capitularibus perceptam, dicti omnes Capitulares, videlicet N. Decanus NNNNN. Capitulariter, & totum Capitulum repræsentantes, coram me Notario, & testi-

bus infraſcriptis, præfatum Capitularem locum ingreſſi ſunt. Poſt hæc N. Secretarius Capituli omnium electorum nomina, & cognomina, e ſchedula, quam manu gerebat, alta, clara, & intelligibili voce recenſuit. Quo peracto Decanus (*ſeu Prior etc.*) mihi Notario, & Teſtibus præcepit, vt ad valuas Eccleſiæ accedens, in nouæ, & reiteratæ, ac peremptoriæ citationis ſignum refigerem citationem edictalem, ac denuò reproducerem, & publicè legerem. His ita completis, idem Decanus, contumaciam non comparentium accuſan-

sando, electionis indictionem rite factam esse pronunciauit; grauiter obtestans omnes, vt si qui essent excommunicati, interdicti, vel quomodolibet priuati, aut suspensi à voce actiua, recedentes, liberè alios permittant eligere. Mox cunctos in Capitulo congregatos percunctatus fuit, an omnes pro veris Capitularibus ius electionis habentibus agnoscerentur? quibus annuentibus, Hymno Veni Creator Spiritus inchoato Decanus, & subsequenter omnes Capitulares manu ad librum Euangeliorum, ad mota, sacramentum e-

mi-

miſerunt, de meliore, & vtiliore eligendo; Deinde per eundem Decanum, propoſitis tribus eligendi modis, videlicet, Inſpirationis, Compromiſſi, & Scrutinij, & per Capitulare decretum electo Scrutinio, aſſumpti fuerunt tres Scrutatores de Collegio, ſcilicet N.N. & N. qui præſtito iuramẽto de fideliter exercendo, ad exhedram confederunt. Tum calice cum patena ad dictam exhedrã coram dictis Scrutatoribus delato, perſpectoquè, & vacuò reperto, ſurrexit primus Scrutator, votumquè ſuum in ſchedula ſcriptum, ipſamque ſchedulam com-

complicatam in calicem, immiſit; cumquè dictus primus Scrutator redijſſet ad locum ſuum, ſecundus Scrutator votum ſuum in ſchedula pariter complicata in calicem detulit; quod, & a tertio Scrutatore ſimiliter actum eſt; Tum demum ſinguli Electores ſchedulam voto ſuo notatam, & complicatam, in calicem detulerunt, donec exhauſto electorum numero ſchedulas omnes, e calice extractas, ſuper patena Scrutatores computarunt, cumquè ipſas electorum numerum coæquare comperiſſent; (*quod ſi votæ danda ſint oretenus, poſtquam*

quam dictum est, ad exhe-
dram conſederunt, *iungen-*
dum est, Tum primus Scru-
tator ſurgens, votum ſuum
tulit ſecundo, & tertio
Scrutatoribus oretenus, &
ſecretò excipientibus, qui
in ſcriptis illud redige-
runt, cumquè redijſſet ad
locum ſuum, ſecundus
Scrutatorvotum ſuum ore-
tenus vt ſupra tulit primo,
& tertio Scrutatoribus,
qui pariter illud adnota-
runt; quod & à tertio Scru-
tatore cum primo & ſe-
cundo Scrutatoribus ſer-
uatum fuit. Tum demum
exceptis à prædictis tribus
Scrutatoribus omnium, &
ſingulorum Capitularium

vo-

votis oretenus ac secretò & in scriptis redactis, cumque ipsa vota eligentium numerum æquare comperissent) primus Scrutator, placet ne vobis, inquit, confratres carissimi, vt vota in comuni publicentur, vt inde appareat, quis maiorem suffragiorum numerum tulerit, ipsisquè placere respondentibus, vota in comuni protulit, claraquè, & intelligibili voce, N. *tot*, vota fuisse sortitum, N. *tot*, & N. *tot*, quæ vota insimul, & coniunctim perficiunt numerum .... Horumquè votorum numerum Ego Notarius, & Testes infrascripti cum

sche-

ſchedulis (*ſeu Electorum numero*) oculis noſtris conuenire perſpeximus; Tum eorundem votorum numeri ad numerum collatione facta, N. omnes alios præcellere, in eũque, facta cõparatione meriti, ad meritum, & zeli ad zelũ, maiorem, & ſaniorem partem Capituli inuentum eſt conſenſiſſe. Statimque N. Primus Scrutator, nomine ipſius Capituli, ad hoc deputatus, ita pronunciauit. Ego N. meo, omniumque mihi conſentientium nomine, in Epiſcopum (*ſeu Abbatem*) N. in quem maior & ſanior pars Capituli conſenſit, eligo, & nomi-

ne

ne Capituli, ad laudem, & gloriam Sanctissimæ Trinitatis prædictum N. declaro, & pronuncio verum, & legitimum huius Ecclesiæ Episcopum (*seu Monasterij Abbatem*) iubeoque, vt electio solemniter publicetur, In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Quo dicto fuerunt combustæ omnes schedulæ. Postmodum dicti Capituli præcepto N. ad hoc deputatus, prædicto N. electo factam de se huiusmodi electionem præsentauit, ipsiusque consensum requisiuit, & ipse N. electus dignitatis ea, qua decuit modestia, onus suscepit.

quam

Quam electionem de Capituli mãdato Ego Notarius cum testibus infrascriptis populo publicaui. Quibus peractis dictus N. electus ductus fuit in Ecclesiam ad altare maius; cui in Sede ibi parata collocato, congratulãtibus omnibus Capitularibus, debitam reuerentiam cum osculo pacis exhibentibus, Hymnus *Te Deum* decantatus fuit, & electioni finis impositus. Actum, &c.

61 Si verò electio fiat per viam compromissi, *post periodum*, propositis tribus eligendi modis, videlicet Inspirationis, Compromissi & Scrutinij, *iungendum est*,

pla-

placuit vniuerſis, & ſingulis per viam compromiſſi viduatæ Eccleſiæ prouidere, dederuntquè plenam, & liberam poteſtatem N. *ſeu NNN.* viris fideliſſimis, vt idem, *ſeu* ijdem, vel maior pars ipſorum, vice ſua, *ſeu eorũ* & totius Capituli, per electionem canonicam concordem, Eccleſiæ vacanti, prout conueniret inter ſe, Deum, bonumque ſtatum ipſius Eccleſiæ præ oculis habentes, de perſona idonea prouiderent, omnem poteſtatem, & vicem ſingulorum Capitularium, ac totius Capituli, ſuper hoc eis committentes, ita quod vnus ipſo-

forum de consensu alio-
rum compromissariorum,
vel maioris partis eorum,
vice sua, & collegarum,
ac totius Capituli, illum,
in quem omnes ipsi, vel
maior pars eorum conue-
nirent, eligerent, & ele-
ctionem solemnem, ac so-
lemniter in præsentia to-
tius Capituli publicarent;
Qui Compromissarij sece-
dentes in partem, & Spi-
ritu Sancto deuote inuo-
cato, matura deliberatio-
ne, atque examinatione
inter se habita diligenti,
tandem in N. conuene-
runt, quem N. vnus ex
compromissarijs secundum
formam in compromisso

ap-

appositam eligit in Epis-
copum, (*seu Abbatem*) &
publicauit dicendo. Ego
N. Compromissarius con-
corditer electus, iuxta fa-
cultatem in compromisso
traditam, meo, atque om-
nium mihi cõsentientium,
ac totius Capituli nomine
eligo in Episcopum, &c.
vt supra in forma electionis
per scrutinium.

Quod si in compromisso
additum sit, vt compromis-
sarij eligant illum, in quẽ
maior pars Capituli con-
senserit, *post periodum*, Spi-
ritu Sancto deuotè inuo-
cato, *iungendum est*, requi-
sierunt super hoc singulo-
rum Canonicorum, *seu*

Ca-

Capitularium, consilia, quibus auditis, & matura deliberatione, &c. *vt supra.*

62 Si demum electio facta fuerit per inspirationem, *post periodum*, Sacramentum emiserunt de meliore, & vtiliore eligendo, *iungendum est*, omnesque, & singuli quasi Spiritu Sancto ducti, repentè, nullo præcedente tractatu, in N. vnanimiter consenserunt, & confestim vna voce simul in Episcopum elegerunt, quam electionem diuino spiramine celebratam Ego Notarius cum testibus infrascriptis de mandato Capituli populo publicaui, &c. *vt supra*.

Quan-

Quando verò poſt aliquẽ tractatum quaſi omnes vnanimiter in aliquem conſentiunt, quæ dicitur electio per quaſi inſpirationem, tunc ſolet deueniriad compromiſsũ, vt notat *Specu. in tit. de ele. de via inſpirationis. nu. 6.*

63 Circa requiſita eligentium, & eligendorum videatur ſupracitatus Pater Paſſerinus, qui omnia adamuſſim, & diligentiſſimè trutinat. Quantum verò attinet ad præſens inſtitutum, notandum eſt

64 Electionis tractatum fieri non debere, antequam corpus defuncti ſepulturæ ſit traditum, *cap.*

bonæ memoriæ, il 2. de elect. Imò celebrandam non esse electionem ante tertium diem ab illius depositione, *c. nullus 79. di.*

65 Pro validitate voti sufficere possessionem, *cap. quærelam, de elect.*

66 Excommunicatos, suspensos, & interdictos, non denunciatos, non excludi ab electione. *extrau. ad euitanda scandala Martini V. quæ communiter circumfertur, sed in rerum natura non reperitur.*

68 Non admitti friuolam appellationem ante electionem, *colligitur ex cap. Vt circa, de elect.*

Post

69 Post completam electionem non admitti consensum eius, qui fuit absens, vel qui in capitulo non consensit, *cap. auditis, de elect.*

70 Electionem fieri debere intra trimestre à die vacationis Ecclesiæ, vel Monasterij, aliàs deuoluitur ad Papam. *capit. ne pro defectu, de elect.*

71 Electum post habitam de sui electione notitiam, quæ intra octo dies ab electoribus ipsi præsentanda est, teneri infra men-
72 sem petere confirmationem à S. Sede Apostolica. *capit. cupientes, de elect. in 6.*

73 Electa vna via, vel electionis, vel postulationis, non secuto effectu, posse electores redire ad aliam, *capit.* 1. *in fine*, *& cap.* 2. 74 *de postul.* Imo postulationem cum electione concurrere posse; *cap. scriptum*, *de elect.* Quod curit etiam in eodem subiecto, 75 qui si non fuerit legitimè electus, potest ex integro postulari; *cap. innotuit. eod. tit.*

Cum verò docuerimus supra *num.*44. sublata de medio per nostram Constitutionem regula secunda Cancellariæ Apostolicæ, reuiuixisse antiqua iura de prouisione Ec-

cle-

cleſiarum diſponentia, per conſequens dicen-
76 dum eſt omnia Capitula Germaniæ, tam ſæcularia, quam regularia, quæ valent eligere, poſſe etiam poſtulare, *capit. in cauſis, iun. gloſſ. in verb. poſtulatio, & d. cap. ſcriptum de elect.*

77 Etenim, minus eſt, poſtulare, quam eligere, & propterea qui poteſt plus poteſt etiam quod minus eſt, *c. per venerabilem, qui fil. ſint leg. l. ſuis in fin. ff. de lib. & poſth. cum ſimil.*

79 Poteſt autem poſtulatio fieri per ſcrutinium, & per compromiſſum, iuxta modum, quem tradit

Specul. in tit. de postul.

80 Per Inspirationem autem crederem, fieri non posse, quia postulatio cõtinet in se conditionem, cum pendeat a solo arbitrio Summi Pontificis, qui eam admittere, & reijcere potest, vt videbimus

81 infra *num.* 105. Et Sancti Spiritus inspiratio non potest esse conditionata, & pendere ab alterius arbitrio, *iuxta illud Ioann. 3. Spiritus vbi vult spirat, & 2. ad Timoth. capit. 2. Verbum Dei non est alliga-*

83 *tum*. Vt liquet exemplo Nicolai, Seueri, & Ambrosij, qui eligi non poterant, sed postulari, &

ta-

tamen diuina inſpiratione non fuerunt poſtulati, ſed ſimpliciter electi, *gloſſ. vlt. in §. his omnibus 61. diſ.*

Difficultas eſt, Vtrum poſtulatio, ſicut fieri poteſt, ita ſit neceſſariò facienda per ſcrutinium, iuxta formam ſtatutam *in præcit. cap. quia propter.*

83 Et licet affirmatiue tentum fuerit per *Innocen. in cap. incauſis de elec. in prin. & per Abb. in cap. ad hæc num. 34. de poſtul. & in eod. capit. quia propter num. 9.* Hi tamen celeberrimi doctores, & lucernæ Iuris Canonici; rẽ clarè non dilucidant.

84 Qua propter notandum eſt, *in d. cap. quia propter*, & confirmari antiqua iura diſponentia, vt in electione citentur omnes intereſſe habentes prout ſtatutum fuerat *in cap. Eccleſia veſtra*, & fieret à maiori, & ſaniori parte, vt in *capit. auditis*, *de elect.*

85 Et hoc ſpeciale, ac de nouo additum, vt eligantur tres Scrutatores de gremio Capituli, qui vota eligentium ſecretè excipiant, & in ſcriptis redigant, ſtatimque electum publicent.

86 Quod igitur attinet ad primam partem, indubitati iuris eſt, etiam in poſtula-

ſtulatione citandos eſſe omnes intereſſe habentes, & maiorem partem requiri, *cap. bonæ memoriæ, il* 1. §. *vltim. et cap. poſtulationem, de poſtul.*

87 Quod verò attinet ad ſecundam partem de forma nouiter inducta, eligendi tres Scrutatores, per quos vota ſecretè excipiantur, & in ſcriptis rediganturr, videtur de neceſsè non requiri, quia cum *in eod. cap. quia propter*, fiat mentio ſolum de electione, per conſequens ibidem nouiter ſtatuta non ſunt trahenda ad poſtulationem. Si enim Concilium voluiſſet, vt

seruaretur talis forma etiam in postulatione, id expræssisset. *tex. ad litteram in cap. 2. de transl.* ibi, *si circa translationem id fieri voluisset, quod de cessione dixerat, et de transl.* *latione poterat expressisse, & quod non est Sanctorum Patrum decreto sancitum non est superstitiosis inuentionibus præsumendum, cap. ad audientiam, de decim. l. vn. §. sin. autem ad deficientis C. de caduc. toll. l. si seruus §. Prætor ait, vers. non dixit ff. de acquir. hæred.*

88 Sicuti obseruatum fuit *in capit. 1. de elect. in 6.* vbi Concilium expresse de-

declarauit, vt terminus vnius mensis datus ad opponendum cõtra electionem, curreret etiam in postulatione, ibi, *siquis electionem postulationem, vel prouisionem impugnat.* & item *in cap. seq.* vbi volens idem Concilium, vt
89 prohibitio dandi vota conditionalia, & alternatiua, in electionibus, haberet locum etiam in postulationibus, id explicauit; dicendo, *in electionibus, postulationibus, & scrutinijs.* Et clarius *in c. Cupientes de elect. in* 6. vbi
90 Papa intendens, vt statuta de eligentibus, & electis circa præsentationes

electionum apud Sedem Apostolicam, seruari deberent etiam à postulantibus, & postulatis, licet in prohemio locutus fuisset generaliter, dicendo, *cupientes Ecclesiarum vacationibus periculosis occurrere*, nihilominus id specialiter declarauit *in* §. *deniquè*.

91 Nec refragatur, quod in pluribus locis Decreti legamus nomen electionis promiscuè pro postulatione, vt *in* §. *His omnibus*. 61. *di*. & *cap. litteras*, 63. *di*. quia quod dicitur *in d*. §. *His omnibus*, non facit ad rem nostram,

92 cum Nicolaus laicus, Se-

uerus ex lancificio, Ambrosius cathecumenus, & huiusmodi, non fuerint postulati, sed vere electi, quod diuina inspiratione factum, *inquit ibidem gloss. vlt.* In alijs verò locis nomen electionis genericè sumitur.

93 Neque enim est ambigendum, nomen prædictum electionis, & genericè, & specificè sumi posse. Primo modo sumptum, quatenus importat

94 promotionem ad dignitatem Ecclesiasticam, compræhendit etiam postulationem, quia per eam promouetur quis ad Ecclesiasticam dignitatem;

sicuti

ſicuti compræhendit prouiſionem canonicatuum, *capit. cum Eccleſia Vulterrana, de elect.* Secundo autem modo non poteſt compræhendere poſtulationem, quia electio, & poſtulatio differunt inter ſe per differentiam eſſentialem, quod videlicet electio cadat in perſona, cui nullum obſtet canonicum impedimentum, & canonicè facta veniat de iure confirmanda, poſtulatio verò cadere non poſſit niſi ſuper perſona, quæ propter aliquod canonicum impedimentum eligi non poſſit, & etiam legitimè celebrata, de

ſola

sola gratia veniat admittenda, vt visum est supra *num.* 12. *& seqq.*

96 In casu autem nostro, hoc est, *in dict. cap. quia propter*, nomen electionis non stat genericè, sed specificè, quia si Concilium voluisset genericè loqui, non fuisset vsum verbo electionis, sed alio generaliori, v. g. prouisionis, vel alio simili, *textus ad litteram in d. capit. ad audientiam de decim.* §. *mandamus*, ibi, *si intelligeremus tantummodo de noualibus, vbi posuimus de laboribus, de noualibus poneremus.*

Confirmatur ex prohemio

mio eiuſdem canonis, ibi, *quia propter diuerſas ele-ctionum formas, quas quidam inuenire conantur, & multa impedimenta prouexiunt, & magna pericula imminent Eccleſiis viduatis*. Ex quo conſtat, mentem Concilij fuiſſe, tantummodo obuiare malitioſis, & fraudulentis electionum formis, propter multa pericula, & damna, quæ exinde prouenie-
97 bant Eccleſijs viduatis;
98 Non verò modificare poſtulationem, quia non erat noua forma, ex qua proueniret aliquod damnum Eccleſijs, ſed erat forma antiqua, à iure ap-

pro-

probata, per quam legitimè ſemper fuit prouiſum Eccleſijs, vt liquet *ex tot. tit. de poſtul.*

99 Prohemium enim denotat cauſam finalem, & mentem diſponentis. *l. item quia §. fin. & ibi omnes ſcribentes ff. de pact. l. fin. ff. de hæred. inſtit.*

100 Vnde inoleuit adagium, quod ſicut corpus ab anima, ita diſpoſitio à prohemiali ratione regulatur. *Iaſ. in l. quinquaginta ff. ad Trebell.*

101 Nec deeſt etiam ratio ob quam magis conſulendum erat electoni,

102 quam poſtulationi. Etenim ab electione canoni-

cè

cè celebrata non possunt eligentes recedere. *eod. cap. quia propter, & cap. publicato, eod. tit.* Et ele-
103 cto, nisi canonicum obstet impedimentum, debetur confirmatio *cap. 3. & cap. illa quotidiana eod.*
194 *tit;* Imo quando electio non fit legitimè celebrata, est positiuè cassanda, *capit. considerauimus, & cap. qualiter, de elect.*

105 Quod non accidit in postulatione, à qua, etiam legitimè celebrata, antequam præsentetur S. Sedi Apostolicę, postulantes recedere possunt. *cap. bonæ memoriæ, il 2. eod. tit.*

106 nec venit de iure admitten-

tenda, ſed ex mera gratia Summi Pontificis, qui eam admittere, & reijcere poteſt. *gloſſ. in cap. conſuluit, verbo, gratia, de offic. deleg. l. non quidquid ff. de iudic.* Ac proinde

107 vbi maius periculum ſuberat, ibi plenius erat conſulendum. *cap. vbi periculum, de elect. in 6. l. 1. §. ſed ſiquis ff. de carbon. edic. l. manifeſtiſſimi C. de furt.*

108 Firmato igitur hoc pũcto, quod poſtulatio, licet poſſit fieri, non ſit tamen neceſſariò per ſcrutinium facienda, ſed ſufficiat, vt capitulariter celebretur, Inſtrumentum poſtulatio-

nis

nis ita poterit extendi.

109 Post omnia supra posita de instrumento electionis per scrutinium, *n.*60. cum deuentum fuerit ad iuramentum de meliore, & vtiliore eligendo, *iungatur*. Et quia post diuersos tractatus inter ipsos Capitulares habitos, & nominationes diuersarum personarum simplices, ac discussiones, & inquisitiones multiplices, tandem placuit omnibus, & singulis per viam postulationis procedere, & viduitati Ecclesiæ prouidere, & proposito per Decanum N. Episcopo Ecclesiæ N. (*vel N. cuius*

per-

perſonæ conditio dicitur a-liquantiſper ex natalibus læta, vel adhuc in ætate perfecta non conſtituta) adducẽdo eiuſdem litterarum ſcientiam, morum grauitatem, conuerſationis exemplum, meritorum prærogatiuam, & quantum viduatæ Eccleſiæ foret vtilis, mandauit per me Notarium, & teſtes infraſcriptos, perquirere ſingulorum Capitularium conſenſum, quibus per me ſic vt ſupra perquiſitis, facta collatione numeri ſuffragiorum ad numerum Capitularium, & numeri ad numerum, inuentum eſt, in

po-

postulationem prefati N. *tot*, qui faciunt maiorem, & Saniorem partem Capituli consensisse, ac propterea non obstantibus *tot*, qui in ipsum non consenserunt, idem Decanus postulationem solemnem Capitulo, & suo, & totius Capituli nomine publicauit, & finis impositus fuit, &c.
Actum, &c.

Post peracta supradicta, statim, & incontinenti idem Decanus mandauit mihi Notario, vt cum testibus infrascriptis accederem, ad annunciandum eidem N. postulationem de eiusdem per-

sona factam in Episco-
pum huius Ecclesiæ. Qua
per me ipsi annunciata,
respondit, se non consen-
tire, nec dissentire, sed
voluntati Domini Papæ
se in totum supponere,
&c.

Et quia Ego Notarius
cum testibus, &c. huius-
modi actum denunciatio-
nis, vt præmittitur, feci,
hinc eundem fideliter
adnotaui, & præsens pu-
blicum instrumentum
confeci, &c.

10 Differt postulatio ab
electione, vltra suprapo-
sità, etiam in hoc, quod
electio publicanda est po-
pulo, *notat Specul. in tit.*

de

de elect. in forma electionis per ſcrutinum. n. 34.

111 & obſeruatur in praxi. Non ſic autem poſtulatio. *idem Specul. in tit. de poſtulatio. numer.* 2. *per tex. in capit. in cauſis, de*

112 *elect.* Item quia electus electioni de ſe factæ conſentire debet, *cap. quam ſit, & capit. cupientes, de*

113 *elect. in* 6. Non autem poſtulatus, qui poſtulationi de ſe factæ conſentire non tenetur, ſed ſufficit, quod non diſſentiat. *dict. capit. cupientes, iunc. gloſſ. in verbo. conſenſum.*

114 Eſt autem indubitati iuris, eligibilem poſtulari non

non posse, cum postula-
latio definiatur, seu des-
cribatur, eius, qui eligi
non potest, in Prælatum
facta petitio, & expressè
prohibeatur *in cap. vlt. de*
postul. & in cap. vnic. eod.
115 *tit. in 6.* Adde postulatio-
nem de sui conceptu im-
portare veluti remedium
subsidiarium in defectum
personarum habilium e-
ligi, aut ob necessitatem,
vel vtilitatem Ecclesiæ.
facit l. quadam, in prin.
ff. de eden. & l. in causa 17.
116 *ff. de minor.* vbi quando
adest remedium ordina-
rium, non est recurren-
dum ad subsidiarium.
Quod si dubitaretur,

an quiſpiam eſſet eligibi-
117 lis, puta, an de legiti-
mo matrimonio natus,
vel in ętate legitima con-
ſtitutus, &c. poſſet ſimul
eligi, & poſtulari, iuxta
formam traditam *in dict.*
capit. vn. de poſtul. in 6.
& tam in eodem actu, di-
cendo, eligo, & poſtulo,
pro vt melius de iure
poſſum, quam per diuer-
ſos actus electionis, &
poſtulationis; Quod in-
118 telligendum eſt de actu
ſcrutinij, non verò de
ſimplici actu poſtulatio-
nis, quia tunc non poſ-
ſet eligi, ſed tantum po-
ſtulari, cum electio de
ſui forma requirat ſcru-

tinium; *ex dispositione sæpius citat. capit. quia propter.*

119 Ipse verò sic, vt supra, electus & postulatus, declarare tenetur, an velit vti electione, vel postulatione, & vna via electa, non poterit ad aliam redire. *d. capit. vn. de postul. in 6.*

Si facta electione de persona, quæ credebatur eligibilis, reperiatur ineligibilis, hoc est, alterius

120 Ecclesiæ Episcopus, vel illegitimus, aut minor 30 annis, vtrum stante bona fide talis electio sustineri possit, dicendum est negatiuè; quia per electio-

nem initiatur matrimonium ſpirituale cum Ec-
121 cleſia, vt viſum eſt ſupra *nu.* 13. *& ſeq.* Vinculum autem alterius Eccleſiæ, illegitimitas, & minoritas 30 annis ſunt impedimenta dirimentia matrimonium ſpirituale, ex diſpoſitione Concilij Lateran. ſub Alex. III. *relati in capit. cum in cunctis, de elect.* Sicuti autem
122 bona fides nihil operatur contra impedimenta dirimentia matrimonium carnale, ita, & multò minus operabitur cõtra impediméta dirimentia matrimonium ſpirituale. *colligitur ex c. innouit, de elec.*

Sed

123 Sed neque valere poterit vti postulatio, *d.c. innotuit* §. *habito*. intrat enim
124 regula generalis, quod nullum est à principio, nullum poreſt producere effectum. *cap. illud, de iurepat. l. 3. §. condemnatum ff. de. re iud. l. fin. C. de sent. ex breuil. recit.*

Adde, de natura postulationis esse, vt vota dirigantur in superiorem, qui de gratia admittat postulatum, vt vidimus supra *n.* 15. quod non fit per talem electionem.

125 Idem tamen sic nulliter electus poterit legitimè postulari. *d. capit. innotuit. de elect. in fine*, ibi,

quod si Vigorien. Capitulum eundem Magistrum propter prærogatiuam meritorum ipsius, duxerit postulandum; postulationem apud Sedem Apostolicam præsentare procuret.

126 Sicuti nil vetat, quin Summus Pontifex eundem sic vt supra nullitet electum deputare possit in Episcopum, vel Abbatem, cum expressione, consensus Capituli vel maioris partis, *iuxta doctrinam Abb. in capit.* 1. *num.* 4. *& ibi Dec. nu.* 10. *de elect.*

127 Ex quibus infertur, Capitula in tribus mensibus, qui ad prouidendum

Ec-

Ecclesijs, & Monasterijs, ipsis conceduntur *in cap. ne pro defectu, de elect.* posse pluries variare personas eligendorum, & formam prouisionis, eligendo, & postulando, donec legitimè elegerint, vel postulauerint. *capit. cum terra, & capit. cum Vuintonen. de elect.*

Vtrum verò Capitula, tam sæcularia, quam regularia in vim supra extensę Constitutionis possint eligere Coadiutorem Episcopi, vel Abbatis? Pro responsione præmittendũ est primo, Coadiutores esse in duplici differentia, eorum scili-

cet, qui vocantur tempo-
rales, & ſuffraganei, cum
non inſtituantur in Ec-
cleſijs, in quibus exercent
munus condiutorum, ſed
aliquo titulo inſigniũtur,
129 eorumquè officium, &
poteſtas expirat per mor-
Coadiuti, & hi ſunt de
iure permiſſi *in capit. ex*
parte, de cler. agrot. &
cap. vn. eod. tit. in 6.
130 Et eorum, qui dicun-
tur cum futura ſucceſſio-
ne, quia ſunt intitulati in
Eccleſijs, in quibus ſunt
Coadiutores, & ſecuto
obitu Coadiuti, ſuccedũt
in eiſdem Eccleſijs, vel
Monaſterijs abſque noua
prouiſione, ſuntquè de

iure antiquo prohibiti *in*
cap. petisti, 7. *q.* 1. ibi,
quia contra omnem Eccle-
siasticam regulam, & in-
stituta Patrum esse mon-
strantur, & in capit. non
autem, ead. caus. & quæst.
131 *vbi quod Augustinus*
Valerio Episcopo Hippo-
132 *nensi non tam successit,*
quam accessit, ac propte-
rea tales Coadiutoriæ cũ
futura successione sunt à
stylo, non autem à iure
inuentæ. *Cassad. decis.* 2.
n. 2. *de restit. spol. Mandos.*
in regul. 2. *de reuocat. q.* 5.
n. 6. *& in tract. de Signat.*
grat. tit. de Coadiut.
133 Attamen *in Conc. Trid.*
sess. 25. *de refor. cap.* 7. re-

linquitur arbitrio Sum. Pont. attenta neceſſitate, vel vtilitate Eccleſiæ, dare Coadiutores cum futura ſucceſſione; In qui-
134 bus tamen concurrere debent omnes qualitates à iure, & ab eodem Concilio in *Epiſcopis*, & Prælatis requiſitæ. *in cit. c. 7.*

135 Vtriſque autem Coadiutoribus hoc eſt commune, vt non dentur niſi de conſenſu Coadiuti, & alantur de bonis ipſius Ec-
136 cleſiæ, vt obſeruat praxis, fundata *in d. cap. vn. de cler. ægrot. in 6. et in Concil. Trid. l. cit.*

127 Præmittendum 2. In dando Coadiutore ad rē-

pus,

pus inſpici principaliter ad perſonam Coadiuti, hoc eſt, ad eius inhabilitatem exercendi munia episcopalia, videlicet.

138 Si ſit affectus lepra. *cap. qualiter, cum cap. ſeq. & cap. nihil, cum ſeq. 7. q. 1. capit. ex parte, de cler. ægrot.*

139 Ob infirmitatem incurabilem, quæ reddat perpetuò inhabilem ad munus episcopale. *cap. p. 7. q. 1. cap. vn. de cler. ægrot. in 6.*

140 Ob ſenectutem, quæ pariter reddat inhabilem ad munus episcopale *dict. cap. vn. de cler. ægrot. in 6.*

141 Ad quam, ſi coniuncta

fit cum alijs infirmitatibus, ſufficiunt 55. anni, aliàs requirũtur 70. *Gonz. ſuper regul.* 8. *cancell. gloſſ.* 5. §. 9. *n.* 85. & 86.

142 Ob amentiam, dementiam, ſeu furorem, *d. cap. vn. de cler. ægrot. in* 6.

143 Si linguę officium amiſerit. *cap. fin. de cler. ægrot.*

144 Si ſit captus ab hoſtibus. *cap. ſi Epiſcopus, de ſup. negl. Præl. in* 6. *clem.* 1. *de for. comp.*

145 In dandis verò Coadiutoribus cum futura ſucceſſione principalis reſpectus habetur ad ipſam Eccleſiam, ſcilicet ad eius neceſſitatem, vel vtilitatem. *Concil. Trid. d. cap.* 7. *ſeſſ.*

sess. 25. *de reform.* ibi, *quando Ecclesiæ cathedralis, vel Monasterij, urgens necessitas, vel euidens utilitas postulat.* v.g.

146 Si timeatur magnum aliquod scandalum Sede vacante, quia periculis semper est obuiandum. *c. vbi periculum, de elect. in 6. l.* 1. §. *sed & si quis ff. de carbon. edic.*

147 Si Episcopus, vel Abbas dilapidaret bona Ecclesiæ, vel Monasterij. *tenent Abb. in cap. venerabili, in* 4. *notab. de offic. deleg. & in cap. licet Heli, de Simon. Specul. in tit. de inquisit.* §. *nunc videndum, num.* 4. vbi quod in tali

148 tali casu etiam inuito dari potest.

149 Si speratur conuersio infidelium, quæ est vera vtilitas Ecclesiæ.

150 Ob defensionem, vel recuperationem bono rũ tẽ-

151 poralium Ecclesiæ, quæ dicuntur Christi patrimonium, *cap. cum ex eo, de elect. in 6. notant Felin. & Dec. in cap. constitutus, de rescrip. c. expedit, 12. q. 1. & c. quoniam. 16. q. 1.*

152 Porro in Episopatibus Italiæ à pluribus annis citra huiusmodi Coadiutores cum futura successione non dantur, pro vt denegatus fuit à Sacra Cõgregatione rebus consisto-

sistorialibus præposita Episcopo Nicoreræ die 4. Augusti 1666. & Episcopo Torcellen. die 14. Februarij 1669.

153 His ita pręmissis, respõdeo. Non posse Capitula tam sęcularia, quam regularia, in vim concordatorũ Coadiutores eligere, cum hoc sit de iure prohibitum *in d. c. vn. de cler. ægrot. in* 6. ibi, *Coadiutorum Episcoporum, et superiorum Prælatorum dationem intelligendam esse de causis maioribus, et referendam ad Sedem Apostolicam, ac ab ea, consuetudine non obstante contraria, tantũmodo postulandã.*

Nec

Nec obstare videtur, quod dispositio *d. cap. un.* sit restricta ad Coadiutores temporales, quia fortius vrget in Coadiutoribus cum futura succes-
154 bus cum futura successione, cum nemo possit tribuere ius in beneficijs vacaturis, nisi solus Papa. *tex. in capit. 2. de præben. in 6.*

Sicuti non videtur obstare, quod *in eod. capit.*
155 *unic.* detur facultas Capitulis deputandi Coadiutorem Episcopo, qui tali infirmitate grauatus sit, vt quid velit, nolit, exprimere nesciat, quia hæc facultas est merè delegata, vt patet ex con-

testu

testu ibi, *Authoritate A-*
156 *postolica*, & in casu spe-
ciali dementiæ; cum re-
strictiua, quod duæ ex tri-
bus partibus Capituli cō-
currere debeant, ac pro-
inde non est generaliter
intelligenda. *Guido Papa*
decis. 473. vers. fin. vbi
157 quod specialis dispositio
in vno casu nedum non
tribuit facultatem arguē-
di, sed imo facit, quod
in alijs casibus ius comu-
ne sit in contrarium.

158 Ex quibus infertur,
materiam dandi Coadiu-
torem Episcopo, vel Ab-
bati, sede plena, esse to-
taliter diuersam, & quasi
è diametro pugnare cum

ma-

materia prouidendi Ecclesijs, & Monasterijs, Episcopali, vel Abbatiali Sede vacante; siquidem vacante Sede prouisio de iure spectat ad Capitula, *cap.* 1. *de elect.* E contra vero datio Coadiutoris sede plena, est de reseruatis S. Sedi Apostolicæ. *d. capit. vn. de cler. ægrot. in 6.*

159 Ac propterea quæcumque in iure disposita de electione; Sede vacante, non sunt deduceda in comprobationem facultatis dandi Coadiutorem Sede ple-
160 na, ex comuni regula, quod à diuersis non fit illatio.

latio. *l. vlt. in fin. ff. de calumn. l. Papinianus ff. de minor. l. naturaliter §. nihil commune ff. de acquir. poss.*

161 Quod si forte eligerent, licet ex tali actu nullum ius tribueretur electo, posset tamen Summus Pontifex illum deputare in Coadiutorem cum futura successione, cum expressione consensus Capituli, seu Capitularium, vel maioris partis, *iuxta doctrinam Abb. in cap.* 1. *num.* 4. *& ibi Dec. n.* 10. *de elect.*

162 Quod verò prædicta Capitula tam sæcularia, quam regularia postulare va-

valeant Coadiutorem cum futura ſucceſſione, non videtur ambigendum, *ex eod. tex. in d. cap. vn. de cler. ægrot. in 6.* ibi, *à Sede Apoſtolica poſtulandum*.

163 Vtrum poſtulandus ſit per ſcrutinium, *iuxta ſtatuta in ſæpius citat. capit. quia propter*, an verò ſufficiat per ſimplicem actum Capitularem? Hec difficultas reſoluitur ex his, quæ diximus ſupra *n.* 87. *& ſeqq.* de poſtulatione Sede vacante, vbi probauimus, poſtulationem, licet fieri poſſit per ſcrutinium, hoc tamen pro forma non requiri, ſed

ſuf-

sufficere, vt fiat per simlicem actum Capitularem.

Cuius quidem postulationis Coadiutoris instrumentum sub tali themate concipi posset.

164 In nomine Domini, Amen. Cunctis, &c. quod Anno, &c. Cum sit, quod die, &c. in Capitulo Canonicorum huius Ecclesiæ Cathedralis N. legitimè, & in loco solito, de more congregato, N. Decanus proposuerit, qualiter Reuerendissimus N. eiusdem Ecclesiæ Episcopus reperiatur senio confectus, vt omnibus notum est, & valde timendum

dum sit, ne ipso, e viuis sublato, si de alio succes-
sore in eius vita prouisum
non fuerit, dissidiorum,
& ambitionum procellæ
quietem, & tranquillita-
tem eiusdem Ecclesiæ
conturbent; Atque ad
obuiandum huiusmodi
imminentibus scandalis
nullum magis salutare re-
medium supereſſe, quã si
Coadiutor cũ futura suc-
cessione postuletur, qua-
propter omnes Concapi-
tulares adhortatus fuit,
vt, accedente etiã eiusdẽ
Reuerendissimi Antisto-
tis assensu, consulere ve-
lint, de illo in Coadiu-
torem cum futura succes-

sione

sione postulando, qui virtutibus, & meritis ornatus, tanto muneri sit sufficiens; Cumquè omnes Capitulares respondissent, rem indigere maturiori deliberatione, indicta fuit dies hodierna & in terim citati omnes, qui debuerunt, voluerunt, & potuerunt commodè interesse. Qua quidem die, hora... omnes Capitulares, videlicet N. Decanus, NNNNN. totum Capitulum repræsentates, coram me Notario, & testibus infrascriptis capitularem locum ingressi sunt. Post hæc N. Secretarius Capituli

tuli omnium Capitularid nomina, & cognomina, e ſchedula, quā manu gerebat, alta voce recenſuit. Quo peracto idem Decanus mihi Notario, & teſtibus infraſcriptis præcepit, vt ad valuas Eccleſiæ accedens, in nouæ, & reiteratæ, ac peremptoriæ citationis ſignum refigerem citationem edictalem, ac denuò reproducerem, & publicè legerem. His peractis idem Decanus contumaciam non comparentium accuſauit, & poſt Hymnum, *Veni Creator Spiritus*, manu ad librum Euangeliorum admota, iurauit ſi-

cuti & omnes alij Capitulares iurarunt, de meliore, & vtiliore in Coadiutorem cum futura ſucceſſione poſtulando. Tunc idem Decanus mandauit per me Notarium, vna cum ijſdem teſtibus, perquirere ſingulorum Capitularium vota, &c. *prout ſupra in forma poſtulationis Epiſcopi Sede vacante num.* 109. *mutato ſolum nomine Epiſcopi in Coadiutorem cum futura ſucceſſione.*

Quando Summus Pontifex per ſuas litteras in forma Breuis hortatur Canonicos alicuius Cathedralis, ad eligendum

Coadiutorem cum futura ſucceſſione, dicendo, *Vos, hortamur, vt illum Coadiutorem cum futura ſucceſſione eligatis, qui virtute, &c.* Vtrum ad electionem huiuſmodi Coadiutoris requiratur ſcrutinium *ſtatutum in præcitato cap. quia propter*, nec ne; licet videatur prima facie dicendum affirmatiuè propter verbum, *eligatis*, quod rigorosè, & in ſua ſtrictiori ſignificatione ſumptum, importat electionem per ſcrutiniũ, vt viſum eſt ſupra *nu.* 32. veritas tamen eſt in contrarium.

E tenim vel adeſt legi-

tima causa, deputandi Coadiutorem cum futura successione, vel non,
166 adest. Si non adest legitima causa, certum est, quod Papa illum non deputabit, quia Romanus
167 Pontifex, qui iura tuetur, quod aliàs multis vigilijs stabilitum est, vno verbo non subuertet. *cap. Ecclesia vestra, il 2. ae elect.*

Si verò adest legitima causa, sicuti Summus Pontifex potest illum deputare irrequisito consensu Capituli, vt videbimus
168 infra *nu.* 181. ita & multo magis illum deputare, poterit attento consensu

Capitularium, etiam extra Capitulum quomodocumq; collecto cum talis consensus requiratur à
169 Papa solum honestatis, & vrbanitatis causa, cuius
176 lege quodammodo videtur adstringi. *cap. peruenit*, 11. *q.* 1. *l. digna vox C. de legi*. vel etiam ad se informandum de qualitatibus, & meritis personæ in Coadiutiorem deputandæ.

Neque obstat, quod Papa vtatur verbo, *eligatis*, quia vt vidimus supra
171 *num.* 30. nomen electionis genericè sumptum compræhendit etiam nudum consensum

natu-

naturalem, qui ante ſta-
tutas à iure ſolemnitates
erat ad canonicam ele-
ctionem ſufficiens.

Et videretur valdè ri-
diculum aſſerere, quod
Summus Pontifex, dum
attenta legitima, & ra-
tionabili cauſa, hortatur
172 Capitulares, ad eligen-
dum Coadiutorem cum
futura ſucceſſione, vellet
ſe adſtringere, ad illum
non deputandum, niſi
pręſtito per ipſos Capitu-
lares conſenſu per ſcruti-
nium, cum ad hoc non
poſſit adduci ratio in iure
ſcripta; neque etiam in
173 vim concordatorum,
cum illorum vigore non

solum non teneatur confirmare electum à Capitulo Sede Episcopali vacante, sed rationabili, & legitima existente causa, non obstante electione facta per Capitulum, & non attento iure per electum ex huiusmodi electione quæsito, de digniori, & vtiliori persona prouidere possit, vt patet ex lectura supra extensæ constitutionis.

174 Vnde semper verum est, dicere, Papam requirere consensum Capitularium ex honestate, & vrbanitate tantum, non

175 autem de necessitate, quia Romani Pontificis

Iu-

Iudicium ab aliorum arbitrio pendere non debet. *cap. bonæ memoriæ. il* 2. *de postul.* ac propterea sufficit consensus naturalis, absque vlla necessitate scrutinij.

Confirmatur ex tenore litterarum deputationis huiusmodi Coadiutorum, quia licet in Breui hortatorio dicatur, *Coadiutorem cum futura successione eligatis*, & à Capitulis ad parendum Breui eligatur Coadiutor per scrutiniũ, in expeditione tamen litterarum Coadiutorię nulla fit mentio de scrutinio, sed de solo consensu, cum

176 expediantur sub hac for-

ma, *Coadiutorem perpetuum, & irrevocabilem in regimine, & administratione Ecclesiæ N. cum futura in ea successione*, attento consensu dilectorum filiorum Capituli, *dictæ Ecclesiæ, ad quos electio personæ idoneę in Episcopum, dum ipsa Ecclesia pro tempore vacat, per Romanum Pontificem, pro tempore existentem, ad electionem huiusmodi præficien, iuxta concordata dudum inter Sedem Apostolicam, & inclitam nationem Germanicam inita spectat, & pertinet, desuper præstito, &c. constitnimus, & deputauimus.*

Ex qua litterarum forma conſtat, &ſi in Breui hortatorio dicatur, *eligatis Coadiutorem*, quomodocumquè tamen eligatur, etiam ſi per ſcrutinium, in ipſi litteris depu-
177 tationis nullam fieri mẽ. tionem de electione, vel ſcrutinio, ſed de ſolo conſenſu, qui de ſuo con-
178 ceptu non importat aliud, quam concurſum in voluntatem. *Alberic. in dict. & Caluin. in lex. iur. eod. verbo.* Argumen-
179 tum autem ab effectu eſt in iure validiſſimum. *cap. at ſi clerici, in prin. de iudic. l. non codicillum. C. de teſtam.*

180 Vnde patet, optimè locutum Maraldum, in huiuſmodi materijs apprimè verſatum, in Conſilio, *Colonien Coadiutoriæ cum futura ſucceſſione*, §. *ſecunda obiectio*, quod videlicet in deputandis huiuſmodi Coadiutoribus cũ futura ſucceſſione, non requiratur conſenſus formalis Capituli, ſed ſufficiat conſenſus Capitularium, vndequaquè collectus.

181 Quod verò Summus Pontifex poſſit deputare Coadiutorem cum futura ſucceſſione de ſolo conſenſu Coadiuti, non requiſito conſenſu Capituli,

tuli, seu Capitularium, absquè eo quod dicatur contrauenire Concordatis, quatenus adsit rationabilis, & legitima causa, constat ex eo, quia datio Coadiutoris huiusmodi ex dispositione iuris communis ante concordata, & ante regulas Cancellariæ, spectabat ad Sedem Apostolicam tantum, *cap. vn. de cler. ægrot. in 6. iunc. cap. 2. de præben. eod. tit.* Et in vim concordatorum nihil amplius iuris quæsitum fuit Capitulis Germaniæ, quod ante emanatas regulas Cancellariæ Apostolicæ illis non compe-

teret, sed sublata tantum de medio regula secunda reseruatoria Ecclesiarum, & Monasteriorum, nouũ robur reassumpsisse antiqua iura, de prouisione Ecclesiarum, & Monasteriorum statuentia, vt vi-
182 dimus supra *nu.* 42. Nemini verò facit iniuram, qui vtitur iure suo. *capit. cum Ecclesia* 31. *de elect. l. iniuriarum ff. de iniur. l. si quis indebitam C. de condic. ob caus. cum concord.*

Nec refragatur obiectio, quod per talem de-
183 putationem Coadiutoris cum futura successione Capitulum priuaretur iu-

re

re eligendi, adueniente obitu Coadiuti, contra iuris disposition em de non tollendo iure quæsito. Quia vt visum est supra *numer.* 46. *& seqq.* Capitulis nullum competit ius cligendi Sede plenâ, sed tale ius oritur solum Episcopali, seu Abbatiali Sede vacante. Ac propterea dici non potest, quod per deputatio-
184 nem huiusmodi Coadiutoris Papa tollat quod non est, *cap. ad dissoluendum de despons. impub. l. eius qui in prouincia, vers. quoniam ff. si cert. pet. cum simil.*

185 Sed potius quod impe-

diat,

diat, ne oriatur ius eligendi, quod non est quid
186 considerabile, cum habeamus bonum textum *in l. inter stipulantem §. sacrum ff. de verbor. oblig.* ibi, *si stipulatus fuero ex fundo centum amphoras vini, expectare debeo, donec nascatur, & si natum sine culpa promissoris consumptum sit, expectare debeo, donec iterum nascatur, & per has vices aut valituram, aut cassaturam stipulationem.* Caret au-
187 tem culpa, qui id facit, quod iustum est, & lege permittente. *capit. quid dicam*, 14. *quæst.* 4. ibi, *hoc autem iure, quod iustè*

&

& hoc iustè, qnod benè. l. si quis fugitiuus §. quod labeonem ff. de edilit. edict.

188 Verum tamen est, quod id rarò accideret, quia ad euitandas querelas, nisi aliter vrgentissima cogeret necessitas, Papa semper requiret con-

189 sensum Capitulorum, non quidem ex iuris necessitate, sed honestatis, & vrbanitatis causa, ad quam quodammodo adtringi videtur. *ÿ q. 1. peruenit, & l. digna vox C. de legi.*

Forma verò instrumenti electionis Coadiutoris cum futura successione,

in

in vim Breuis Apoſtolici, erit, vt ſequitur.

190 In nomine Domini, Amen. Cunctis pateat, &c. quod anno, &c. Cum ſit, quod die, &c. Conuocato Capitulo Canonicorum huius Eccleſiæ N. in loco ſolito, de more, &c. N. Decanus habens præ manibus quasdam litteras Apoſtolicas in forma Breuis cum Sigillo Anuli Piſcatoris in cera rubea, Sanas, Integras, non Cancellatas, & omni prorſus vitio carentes, illas tradiderit legendas N. Secretario Capituli, qui alta, clara, & intelligibili voce, omni-

nibus Capitularibus, vt dixerunt, audiendibus, & rectè precipientibus, perlegit, quibus Santitas ſua, commemorando prouectiorem, & quaſi cadentem ætatem N. huius Eccleſiæ Epiſcopi, & quibus periculis ſubeſſet eadem Eccleſia, ſi ipſo Epiſcopo e viuis ſublato, de alio ſucceſſore in eius vita non eſſet prouiſum, hortabatur eoſdem Capitulares, vt reiectis partium ſtudijs, in comune conſulerent, vt quantocius illum Coadiutorem cum futura ſucceſſione eligerent, qui virtute, ac meritis ornatus, tanto o-

neri

neri ferendo esset par. Quarum litterarum tenore audito, fuit eisdem ab omnibus, & singulis Capitularibus exhibita debita reuerentia, & obla-

ta paritio. Verum cum ageretur de re tanti momenti, & quæ maturiori indigebat deliberatione, vnanimi consensu decreta fuit dies præsens. Et interim citati omnes absentes, qui debuerunt, voluerunt, & potuerunt commodè interesse, &c. *vt in alia formula, numer.* 163.

Colligitur ex dictis primo. In postulatione Coadiutoris cum futura succes-

191 cessione, non habere locum id, quod diximus supra *num.* 69. nempe, completa electione non admitti consensum eorum, qui fuerunt absentes, vel in Capitulo non consenserunt; Et multò minus in præstando consensu ad parendum Breui

192 Apostolico, quia semper admittitur consensus etiam extra Capitulum.

193 Et ratio est quia in deputando huiusmodi Coadiutore Papa, respicit principaliter ad causam.

194 Si enim non existat legitima causa, etiam si præstaretur consensus ab omnibus per scrutinium, illum

lum non depubit, quia effet contra iuris dispositionem, & mentem Concilij Trid. *vt vidimus supra numer.* 130. & 133. & Papa non subuertit iura, sed illa tuetur, *vt vidimus pariter num.* 167. E contra verò legitima existente causa, illum deputabit cum nudo consensu naturali, *vt etiam diximus supra num.* 168. & 176. Consensus autem naturalis dari potest etiam extra Capitulum.

Colligitur secundò, licet ex parte Capituli postulatio Coadiutoris fieri debeat capitulariter, citatis omnibus interesse

195

habentibus ; Papam tamen non adstringi, ad illum non deputandum, nisi postulatio fiat capitulariter, quia legitima, existente causa, potest esse contentus solo consensu naturali, *ex Doctrina Abb. & Dec. supra citat. num.* 161.

Vtrum vacante aliqua Ecclesia per cessionem, seu renunciationem, Papa citra electionem, vel
196 consensum Capituli prouidere possit, videtur tenendũ affirmatiuè ex his quæ diximus supra *n.* 42. *& seq* quod videlicet per Bullam Concordatorum, sublata tantum de medio

regu-

regula reſeruatoria, re-
uiuixerint omnia antiqua
iura de prouiſione Eccle-
ſiarum ſtatuentia, ac pro-
pterea cum ceſſio, ſeu re-
197 nunciatio Eccleſiarum
fieri non poſſit, niſi apud
S. Sedem Apoſtolicam,
capit. ad ſupplicationem, de
renun. & c. 2. de translat.
198 & beneſicijs, quæ vacant
apud eandem Sedem, ſo-
lus Papa prouideat, *c. 2.*
de præben. in 6. per con-
ſequens Summus Ponti-
fex, admiſſa huiuſmodi
ceſſione, citra electio-
nem, & irrequiſito con-
ſenſu Capituli prouidere
poterit.

199 Cauſæ verò, ob quas

ad-

admittitur à Sanctissimo dimissio Ecclesiarum, , præuia discussione in Sacra Congregatione Consistoriali sunt.

200 Aeris intemperies, non quidem omnis, sed quæ naturæ cedentis sit contraria. *cap. ad sapplicationem, de renun.*

201 Inimicitiæ capitales, ob quas cedens in diœcesi commorari non potest. *d. capit. ad supplicationem.*

202 Crimen, quod post peractam pœnitentiam impedit ordinis executionem. *c. nisi cum pridem §. propter conscientiam, de renun.*

De-

203 Debilitas corporis procedens ab infirmitate continua, & à senectute, quæ reddat inhabilem ad munus Episcopale. *dict. capit. nisi* §. *alia verò causa*.

204 Defectus scientiæ necessariæ ad gubernandam Ecclesiam, *d. cap. nisi* §. *pro defectu*.

205 Malitia plebis, quando nulla superst spes, illam ad meliorem frugem reducendi. *d. cap. nisi* §. *propter malitiam*.

206 Scandalum graue, quod aliter sedari non possit, *dicto cap. nisi* §. *pro graui quoquè*.

207 Irregularitas, ob quam de-

debet etiam quis cogi,
208 ad renunciandum. *d. cap. niſi* §. *perſonæ verò*.

Stantibus igitur huiusmodi cauſis, vel earum alterâ, admittitur à Papa ceſſio, ſeu renunciatio Eccleſiarum, dummodo
209 cedens doceat, ſe aliunde habere, cum quo decenter viuat, ad quẽ finẽ concedi poteſt etiam retentio beneficiorum. *d. cap. ad ſupplicationem, de renun.*

201 Non debet tamen Papa de facili admittere huiuſmodi ceſſiones, præſertim ſi probabiliter credatur, cedere volentem Eccleſiæ fore vtiliorem. *capit.* 1. *de renun.* Quia

211 matrimonium ſpirituale, ſtrictius ligat quam carnale. *capit.* 2. *de translat.*

Quod dictũ eſt de ceſſione, ſeu renunciatione, habet locum etiam in translatione, quia ſolus

212 Papa de vna Eccleſia ad aliam transfere poteſt. *cap.* 1. 2. 3. *& cap. licet, de translat. cap. niſi, & cap. quod translationem, de off. lega. cap. ſi quis Epiſcopus.* 7. *quæſt.* 1.

Cauſæ concedendi trãslationem de vna Eccle-

213 ſia ad aliam, duæ aſſignantur, ſcilicet neceſſitas, & euidens vtilitas, non perſonæ, ſed Eccleſiæ.

ſix. *c. quanto, de translat. cap. post translationem §. vlt. de renun.* de qua neceſſitate, & vtilitate dixi ſupra, *a num.* 145. *vſque ad* 151.

214 Quid dicendum, ſi noua in Germania erigeretur Eccleſia? Reſpondeo in primis, ſolum Papam poſſe diuidere Epiſcopatus, *gloſſ. in verbo diuiſis, cap.* 1. *diſt.* 10. Et nouam

215 Cathedralem erigere, *cap. præcipimus, & ibi omnes ſcribentes,* 15. *quæſt.* 1. legitimis tamen ita ſuadentibus cauſis, quæ ſunt.

216 Amplitudo dixceſis, cui vnus Præſul non ſuf-

ficiat. *extrau. Saluator*, *de præben.*

217 Excrefcentia populi. *d. cap. præcipimus, & dict. extrau. Saluator.*

218 Salus populi, & diuini cultus augmentum. *dict. extrau. Saluator.*

219 Inſignitas loci, in quo erigenda eſt Eccleſia, non in Caſtellis, & modicis Ciuitatibus, ne dignitas Epiſcopalis vileſcat. *cap. Epiſcopi, & cap. illud.* 80. *diſt. c. epiſcopalia, depriuil.*

220 Adſit dos ſufficiens pro Eccleſia, Epiſcopo, & Capitulo, *de conſ. d.* 1. *nemo, & c. cum ſicut, de conſ. Eccl.* & ius alterius non lædatur. *c. quicumquè* 16. *q.* 1.

Si

Si igitur ob huiuſmodi cauſas Papa nouam erige-
221 ret Eccleſiam, crederem, quod Eccleſiæ ſic nouiter erectæ Canonicis competeret ius eligendi Præſulem ; tum quia conſtitutio loquitur indefinitè, ac proinde vni-
222 uerſaliter intelligenda, *gloſſ. in capit. vt circa, verbo, aliorum, de elect. in 6.* tum etiam quia, pruilegium cum ſit locale, ad omnes perſonas extenditur. *capitul. per exceptionem, de priuil. in 6.*

223 E contra verò ſi Papa duas ſimul vniret Eccleſias, quod item ſolus facere poteſt. *cap. & tem-*

poris, cum capit. ſeq. 16. *quæſt.* 1. *capit. ſicut vnire, de exceſſ. Prælat.* ad quosnam ſpectaret electio Epiſcopi, opus eſt diſtinctione.

224 Nam vel vna ſuppri-
meretur ob cauſas in iure ſtatutas, ſcilicet vel ob neceſſitatem; quia ad inopiam redacta dignitas, Epiſcopalis vileſceret, *c. epiſcopaliæ, de priuil.* vel ob euidentem vtilitatem, *cap. expoſuiſti, de præben.* & alteri ſubijceretur.

Vel ita, vt ex duabus dignitatibus fieret vna tantum, & hoc modo non eſſent duæ, ſed vna Eccleſia, & illi, qui eſſent

Ca-

Canonici in vna, essent vicissim Canonici in altera. *gloss. in d. capit. & temporis, verbo, vnire.*

Vel demum ita vnirentur, vt vtraquè Ecclesia remaneret Episcopalis, sicuti Materanen, & Acherruntina, Recineten, & Lauretana, Sutrina, &
225 Nepesina, & huius generis plurę in Italia. In quibus Præsules æq; vocãtur Episcopi vnius ac alterius Eceleſię hoc posito.
226 Si primo modo fieret vnio, cum, suppressa Cathedralitate, remaneant etiam extincta omnia iura, priuilegia, & prerogatiuç Cathedrali-

tatis. *cap. acceſſorium*, & *ibi omnes DD. de regul. iur. in 6. l. ſi principalis, vbi Dec. ff. de regul. iur.* cer-

227 tum eſt, quod electio pertineret ſolum ad Canonico Cathedralis, cui Eccleſia ſuppreſſa fuiſſet vnita.

228 Si ſecundo modo fieret vnio, Canonici vtriuſquè Eccleſiæ poſſent intereſſe electioni Epiſcopi, ſicuti, & alijs comunibus negocijs. *gloſſ. in d. cap. & temporis. dicto uerbo vnire.*

229 Si demum tertio modo fieret, crederem pariter Canonicos vtriuſq; Cathedralis electioni interuenire debere, cum eligendus eſſet comunis v-

triuſ-

triusquè Ecclesiæ Præsul. *l. in re communi ff. de seruit. urban prad.*

Verum de hoc tertio modo vniendi Ecclesias in Germania, quæstio est merè speculatiua, quia ex dispositione Apostolica legitimis rationibus ita suadentibus, in Sacra rerum Consistarialium Cõgregatione discussis, conceditur pluralitas Ecclesiarum, sicuti pluries obseruatum, & legi, & vidi, & in specie die 24. Februarij 1668. cum Episcopo Paderbornẽ ex progenie nobilium Baronum de Fustemberg, qui cum retentione eiusdem Ec-

cleſiæ, deputatus fuit in Coadiutorem cum futura ſucceſſione in Epiſcopata Monaſterienſi. Die 10. Aprilis 1669. confirmata fuit electio Epiſcopi Briſinonen in Epiſcopu Tridentinum cum retentione prioris Eccleſiæ. Et Princeps de Badē Abbas Fulden. nouiſſime Ordinis S. Benedicti, deputatus fuit in Coadiutorem cum futura ſucceſſione Abbatis ſiburgen. cum retentionc prædictæ Abbatiæ, Coadiutoriæ cum futura ſucceſſione Abbatis Campidonæ, & duorum Canonicatum in Eccleſijs Colonię, & Argentinæ.

IN-

INDEX.

A.

ABBAS, & Innocentius non clarè loquitur, nu. 83.

Absens potest committere electionem num. 58.

Actio in dispositionibus conditionatis non oritur, nisi post aduentum condicionis n. 50.

Aduocati parum, aut nihil lucrantur ex totis titulis de electione, & postulatione numer. 37.

Appellatio friuola non admittitur ante electionẽ. n. 68.

Argumentum ab effectu in iure validissimum. num. 179.

Augustinus Valerio Episcopo non tam successit, quam accessit. num. 131.

INDEX

B.

BEneficiis quę vacant apud S. Sedem, solus Papa prouidet. num. 188.

Bona fides non conualidat electionem nullam. n. 120. & 122.

C.

CAnonici Ecclesiarum vniarum quando interueniant omnes electioni Episcopi. num. 228. & *seq.*

Capitula in tribus mensibus possunt pluries variare. n. 127.

Capitula non possunt eligere Coadiutores. nu. 153. *possunt tamen illos postulare. n.* 162. *sicuti etiam possunt postulare Episcopum. num.* 76.

Capitula tenentur postulare capitulariter. num. 195.

Ca-

INDEX

Capitulo Eccleſiç nouiter erectæ competit ius eligendi. n. 221.

Capitulis Germaniæ non fuit aliquid nouum ius conceſſum vigore concordatorum. n. 42.

Capitulum non priuaretur iure eligendi, ſi papa deputaret Coadiutorem cũ futura ſucceſſione. n. 183. & ſeqq.

Cathedralitate ſuppreſſa, extinguuntur omnia eius priuilegia. num. 226.

Cauſę ſupprimendi Eccleſias. num. 224.

Cauſæ translationum. nu. 213.

Cauſæ erigendi nouas Eccleſias. num. 216.

Cedens habere debet, vnde viuat. num. 209.

Cedenti dari poteſt retentio beneficiorum. ibid.

Ceſ-

INDEX

Ceſſio Eccleſiarum apud S. Sedem Apoſtolicam fieri debet. num. 177. *ob quas cauſas admittatur. numer.* 199. *& ſeqq. Non eſt de facili admittenda. num.* 210.

Coadiutores ſunt in duplici differentia. num. 128.

Coadiutoris temporalis officium expirat per mortem Coadiuti. num. 129.

Coadiutor ad tempus datur principaliter intuitu perſonę. num. 137. *ob quas cauſas detur nu.* 138. *& ſeqq. quando detur inuito. n.* 148.

Coadiutores cum fututa ſucceſſione ſunt à iure antiquo prohibiti. num. 130. *& ſolum a ſtylo inuenti. n.* 132. *permiſſi vero in Concil. Trid.*

num.

INDEX

num. 133: *ob quas causas deputentur. num.* 145. *& seqq.*

Coadiutores debent esse pręditi qualitatibus in Episcopis requisitis. num. 134.

Coadiutores omnes dari debent de consensu Coadiuti. n. 135. *& ali de bonis Eccleśię. nu.* 136.

Coadiutorum materia est diuersa à materia electionis. num. 158.

Coadiutor an sit postulandus per scrutinium. num. 163.

Concordata Germanię quare emanarunt. num. 1.

Concilij mens in cap. quia propter. *num.* 97.

Condicio nihil ponit in esse. nu. 54.

Consensus naturalis quãdo requiratur.

niat nomine electionis. num. 171.

Cõsensus requisitus per Paparm à Capitulis, qualis sufficiat. num. 168. & 176. & seq.

Consensus solus exprimitur in litteris deputationis Coadiutoris cum futura, num. 176. & seq.

Consensus de suo conceptu dicit concursum inuoluntatem. n. 178.

Culpa caret, qui facit, quod iustum est. num. 187.

D.

Dictio cum importat conditionem. num. 49.

Dilapidanti dari potest Coadiutor, etiam inuito. u. 148.

Dispositio specialis nõ est generaliter intelligenda. n. 157.

Dispo-

INDEX

Dispositio conditionata non parit actionem nisi post existẽtem conditionem. num. 50.

Disposita de electione non habent locum in Coadiutoriis. *num.* 159.

Dotis actio non oritur nisi secuto matrimonio. num. 51.

E.

Ecclesiæ ob quas causas supprimantur. num. 224.

Electio canonica triplex nu. 30. *& seqq. & nu.* 36. *quot modis celebrata. nu.* 2. *& seqq. super quibus personis cadere possit, vel non. n.* 5. *& seqq. sola quæ fit per scrutinium, hodie potest dici canonica. num.* 54. *semper fieri debuit à maioris parte. num.* 29. *fieri debet intra trimestre à*

die obitus. nu. 70. non debet tamen fieri ante traditum corpus ſepulturę . n. 64. imò niſi poſt tertium diem. n. 65.

Electio pro forma canonica quę requirat . num. 57.

Electio nititur iuſtitiæ , & canonicè facta confirmari debet , num. 22. & 103. vel poſitiuè caſſari . num. 104.

Electionum cauſæ extra Rom. Cur. non pertractantur . nu. 38.

Electiones fiunt in Germania vigore concordatorum . nu. 40. & tranſmittuntur ad Sedem Apoſtolicam pro confirmatione . nu. 41.

Electione completa non admittitur nouus conſenſus. nu. 69.

Electio promiſcuè ſumpta pro po-

postulatione . num.91.
Electio sumitur genericè, & specificè . n. 93. genericè quid importet . num.94. & 171. & quid specificè . num.95.
Electio in cap. quia propter, *sumitur specificè . num.96.*
Electioni magis consulendum fuit, quam postulationi. 101.
Electio per quasi inspirationem. num.62. vers. quando vero.
Electio publicanda est populo . num. 110.
Electio nulla non valet vti postulatio . num. 123.
Electio pertinet ad solos canonicos Cathedralis, cui Ecclesia suppressa fuit vnita . num.227.
Electa vnita via, electionis, vel postulationis, reuerti potest

test ad aliam. num. 73.
Electus tenetur infra mensem petere confirmationem. n. 71.
Electus, & postulatus declarare tenetur, qua via uti velit, & una electa, non potest ad aliam redire. n. 119.
Electus nulliter potest legitimè postulari. num. 75. & 125.
Electus, si acceptet, consentire debet electioni. num. 112.
Electores tenentur præsentare electionem electo intra octo dies. num. 72.
Eligentes consentiunt in electũ ut in sponsum. num. 13.
Eligẽtes ab electione cõpleta recedere nequeũt. n. 16. & 102.
Eligentium requisita remissiuè. num. 63.
Eligendi facultas habet in se con-

condicionem. 48.
Eligere an quis possit vnum proprio, & alium procuratorio nomine. num. 59.
Eligere qui valet, potest etiam postulare. num. 76.
Eligibilis postulari nequit. nu. 114.
Eligere & postulare, quando quis possit, & per quem actum. num. 117. *& seq.*
Episcopus quibus qualitatibus debeat esse præditus. nu. 9.
Episcopi duarum Ecclesiarum vnitarum æquè vocantur. Episcopi vnius, ac alterius Ecclesiæ num. 225.
Excommunicatus, suspensus, & interdictus, non denunciatus, validè eligit. nu. 66.
Exeuntes de Capitulis videntur re-

renunciare iuri eligendi. numer. 57. in fine.

Extrau. Ad euidenda Martini V. *non reperitur in rerum natura. num.* 67.

F.

Factum à maiori parte, dicitur factum concorditer, & vnanimiter. num. 27.

Facultas data Capitulis, in cap. vn. de cler. ægrot. in 6. *eligendi Coadiutorē, est merè delegata. num.* 156.

Forma instrumenti electionis per scrutinium. numer. 60.

per compissum. numer. 61.

per inspirationem. num. 62.

Forma instrumenti postulationis. num. 109.

Forma instrumenti postulationis Coadiutoris. num. 164.

INDEX

Forma deputationis Coadiutoris. num. 176.
Forma electionis Coadiutoris in vim Breuis Apostolici. num. 190.

I.

IDem currit in dispositione hominis, ac in dispositione legis. *num.* 52.
Illatio non fit à diuersis. numer. 160.
Impedire ne oriatur ius eligendi, non est quid considerabile. num. 186.
Impedimenta dirimentia matrimonium spirituale. n. 121.
Indefinita æquippollet vniuersali. num. 222.
Iniuriam nemini facit, qui vtitur iure suo. num. 182.
Inspiratio Spiritus Sancti non po-

poteſt eſſe condicionata. numer. 81.

Iura antiqua confirmantur in cap. quia propter. *nu.* 84. *& noua ſtatuuntur. nu.* 85.

Iura omnia, de electione ſtatuentia, viribus vacuata fuerunt per regulas Cancellariæ Apoſtolicæ. numer. 36. *Et in Germania nouum robur reaſſumpſerunt in vim Concordatorum. num.* 44.

Ius eligendi, quod habent Capitula in Germania, illis non competit Epiſcopali Sede plena. num. 46. *ſed oritur Sede vacante. num.* 47.

Ius in Beneficijs vacaturis ſolus Papa dare poteſt. nu. 154.

Lo-

INDEX

L.

Locutio indefinita æquipollet vniuerſali. n.222.

M.

Maraldus de Coadintorijs optimè locutus. n.180.

Matrimonium ſpirituale ſtrictius ligat, quam carnale. nu.211.

Monachus poſtulatus tenetur profiteri intra ſex menſes. num. 11.

N.

Nemini facit iniuriam, qui vtitur iure ſuo. numer. 182.

Nicolaus, Seuerus, & Ambroſius, fuerunt electi, non poſtulati. num. 82. & 92.

Nullius entis nullæ ſunt qualitates. num. 55.

INDEX

Nullum quod est à principio, nullum potest producere effectum. num. 124.

P.

PApa si voluisset tribuere nonum ius in Concordatis, id expressisset. num. 45.

Papa potest deputare in Episcopum nulliter electum. numer. 126.

Item deputare in Coadiutorem nulliter electum. n. 161.

Papa quando hortatur ad electionem Coadiutoris, utrum eligi debeat per scrutinium. num. 165.

Papa non deputat Coadiutorem sine legitima causa. numer. 166.

Papa tuetur iurá, non illa subuertit. nu. 167.

Papa

INDEX

Papa requirit consensum Capitularium ex urbanitate, & honestate tantum. nu. 169. 174. & 189.

Papa tenetur quodammodo lege urbanitatis, & honestatis. num. 170.

Papa in vim Concordatorum non tenetur deputare electum à Capitulo, sed potest de digniori, & utiliori prouidere. num. 173.

Papæ Iudicium ab alieno arbitrio pendere non debet. numer. 175.

Papa deputare. potest Coadiutorem cum futura successione, irrequisito consensu Capituli. nu. 181. *quod tamen rarò accidet. num.* 188.

Papa deputando Coadiutorem

INDEX

cum futura ſucceſſione, non tollit ius Capituli, ſed impedit ne oriatur. nu. 186.

Papa in deputando Coadiutorem, reſpicit priucipaliter ad cauſam. nu. 193. *et ſine cauſa non deputabit, etiam præſtito conſenſu Vnanimi à Capitulo per ſcrutinnm. numer.* 194.

Papa ſolus admittit ceſſionem Eccleſiarum. num. 197. *Et admiſſa ceſſione, prouidere poteſt citra electionem, & irrequiſito conſenſu Capituli. num.* 196. *Quas tamen ceſſiones de facili admittere non debet. num.* 210. *Præſertim ſi cedere volens exiſtimatur vtilior Eccleſiæ. ibid.*

Papa

INDEX

Papa solus potest transferre de una Ecclesia ad aliam. num. 212.

Papa solus potest diuiderc Episcopatus, & nouas erigere Ecclesias. n. 214. & 215.

Papa solus potest unire Ecclesias. num. 223.

Partem maiorem qui habet, dicitur habere consensum totius Collegij. n. 26.

Pater Passerinus de electione diligentissimè scripsit. numer. 39.

Periculum ubi maius, ibi pleniùs consulendum. nu. 107.

Periculis semper est obuiandum. nu. 146.

Pluralitas Ecclesiaeum, & Canonicatuũ conceditur in Germania. nnm. 230.

INDEX

Plus qui potest, etiam quod minus est, valet. nu. 78.

Postulatio unde habuit originem. n. 10. *Quomodo differat ab electione. num.* 12.

Postulatio minus solemnis quæ dicatur. num. 10.

Postulationi inest condicio. numer. 20.

Postulationis forma non est specialiter in iure statuta. n. 21. *nec erat necessario statuenda. num.* 25.

Postulatio innitur gratiæ. n. 24. *& ex gratia admittenda. num.* 106.

Postulatio cum electione concurrere potest. num. 74.

Postulatio fieri potest per scrutinium, & per compromissum. numer. 79. *non autem per*

per inſpirationem . num. 80.

P*oſtulatio continetur in diſpoſitione* cap. quia propter, *ſecundum primam eius partem . num.* 86. *non vero ſecundum nouiter ſtatuta. numer.* 87. *&* 108.

Poſtulatio venit nomine electionis generice ſumptæ . n. 94. *non autem ſpecificè . nu.* 95.

Poſtulatio non eſt noua forma, ſed à iure approbasa . numer. 98.

Poſtulatio non eſt publicanda populo . num. 111.

Poſtulatio eſt remedium ſubſidiarium . num. 115.

Poſtulantes non conſentiunt in poſtulatum vt in ſponſum. num. 14. *Sed vota in ſuperiorem dirigunt . num.* 16.

Po-

INDEX

Postulantes quando à postulatione recedere possint. n. 17. *&* 105.

Postulare minus est, quam eligere. num. 77.

Postulatus non debet consentire postulationi. nu. 19. *et* 113.

Postulato nullum acquiritur ius ex postulatione. num. 18.

Præsentatus à maiori parte est in pari gradu cum præsentato ab omnibus patronis. n. 28.

Prohemium denotat causam finalem. num. 99. *et dispositio ab eo pendet, sicut corpus ab anima. nu.* 100.

Punitur æqualiter, qui delinquit contra dispositionem hominis. ac qui contra dispositionem legis. num. 53.

Qui

INDEX

Q.

QVi potest plus, potest etiam quod minus est. numer. 78.

R.

RAtio reddi non potest, cur Papa debeat in deputatione Coadiutoris requirere consensum Capitularium per scrutinium. num. 172.

Regularum Cancellariæ Apostolicæ quis Author fuerit. num. 35.

Regula secunda non seruatur in Germania, quia per Concordata de medio sublata fuit. n. 43.

Remedium ordinarium vbi adest, non recuritur ad subsidiarum. n. 116.

Scan-

INDEX

S.

Scandalis semper est obuiandum, n. 146.

Sententia non est danda super re incerta. n. 23.

Statuta de eligentibus, et electis, currunt etiam in postulantibus, et postulatis. num. 90.

T.

Terminus unius mensis ad opponendum, habet locum etiam in postulatione. num. 88.

Translationum causæ. nu. 213.

V.

Vota condicionalia, et alternatiua prohibita sunt tam in postulatione, quam in electione. n. 89.

Voti pro validitate sufficit possessio. n. 65.

INDEX

Vota in postulatione Coadiutoris admittuntur etiam extra Capitulum, nu. 191. *etiam quando eligitur in vim Brevis Apostolici . n.* 192.

FINIS.

INDEX

FINIS.

CX. 7. C20

BSB Bayerische StaatsBibliothek

MDZ Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Matta, Carlo Felice <<de>>,

Super § tertio Constitutionis Nicolai V ... Enchiridion

Roma 1671

J.can.p. 636
urn:nbn:de:bvb:12-bsb10545785-2